

EUROPESE UNIE

HET EUROPEES PARLEMENT

DE RAAD

Brussel, 13 februari 2026
(OR. en)

2026/0008(COD)

PE-CONS 6/26

ECOFIN 67
RELEX 87
COEST 58
FIN 108
CSC 70
CODEC 98
ECB

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD
betreffende het tot stand brengen van nauwere samenwerking bij het
opzetten van de steunlening aan Oekraïne voor 2026 en 2027

VERORDENING (EU) 2026/...
VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van ...

**betreffende het tot stand brengen van nauwere samenwerking
bij het opzetten van de steunlening aan Oekraïne voor 2026 en 2027**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 212,

Gezien Besluit (EU) 2026/258 van de Raad van 29 januari 2026 houdende machtiging om nauwere samenwerking aan te gaan met betrekking tot het opzetten van een lening voor Oekraïne¹, en met name artikel 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

¹ PB L, 2026/258, 2.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>.

² Standpunt van het Europees Parlement van 11 februari 2026 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 24 februari 2022 kondigde de president van de Russische Federatie een “speciale militaire operatie” in Oekraïne aan en begonnen de Russische strijdkrachten een niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Die illegale aanvalsoorlog is een flagrante schending van de territoriale integriteit, de soevereiniteit en de onafhankelijkheid van Oekraïne, alsook een schending van het verbod op het gebruik van geweld, als verankerd in artikel 2, lid 4, van het Handvest van de Verenigde Naties, dat een dwingende regel van het internationaal recht is, en de andere beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.
- (2) Sinds het begin van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne hebben de Unie, de lidstaten en Europese financiële instellingen ongekend omvangrijke steun ter beschikking gesteld ten behoeve van de veerkracht van Oekraïne op economisch, sociaal, financieel en defensiegebied. Die steun is een combinatie van steun uit de Uniebegroting, met inbegrip van buitengewone macrofinanciële bijstand en steun van de Europese Investeringsbank en de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling met een volledige of gedeeltelijke garantie door de Uniebegroting, alsook verdere financiële steun van lidstaten.

- (3) Bij Besluit (EU) 2022/313³, Besluit (EU) 2022/1201⁴, Besluit (EU) 2022/1628⁵ en Verordening (EU) 2022/2463⁶ van het Europees Parlement en de Raad is in 2022 en 2023 gezamenlijk 25 200 000 000 EUR aan macrofinanciële bijstand aan Oekraïne ter beschikking gesteld. Die steun heeft op een kritiek moment in belangrijke mate bijgedragen tot de macro-economische en financiële veerkracht van Oekraïne.

³ Besluit (EU) 2022/313 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2022 tot toekenning van macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L 55 van 28.2.2022, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

⁴ Besluit (EU) 2022/1201 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2022 tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L 186 van 13.7.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

⁵ Besluit (EU) 2022/1628 van het Europees Parlement en de Raad van 20 september 2022 tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne, tot versterking van het gemeenschappelijk voorzieningsfonds met garanties van de lidstaten en met een specifieke voorziening voor bepaalde financiële verplichtingen in verband met Oekraïne die worden gegarandeerd uit hoofde van Besluit nr. 466/2014/EU en tot wijziging van Besluit (EU) 2022/1201 (PB L 245 van 22.9.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

⁶ Verordening (EU) 2022/2463 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 tot vaststelling van een instrument voor de toekenning van steun aan Oekraïne voor 2023 (macrofinanciële bijstand +) (PB L 322 van 16.12.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

- (4) Bij Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad⁷ is de faciliteit voor Oekraïne ingesteld als een uitzonderlijk instrument voor de middellange termijn dat de door de Unie aan Oekraïne verstrekte bilaterale steun bundelt en zorgt voor coördinatie en efficiëntie (de “faciliteit voor Oekraïne”). De faciliteit voor Oekraïne helpt de financieringsbehoeften van Oekraïne te vervullen en draagt bij aan de herstel-, wederopbouw- en moderniseringsbehoeften van Oekraïne voor de periode 2024-2027, en ondersteunt tegelijkertijd de hervormingsinspanningen van Oekraïne als onderdeel van zijn traject naar toetreding tot de Unie.
- (5) Bij Verordening (EU) 2024/2773 van het Europees Parlement en de Raad⁸ is het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne ingesteld en is buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne toegekend. Die bijstand was de bijdrage van de Unie in het kader van het G7-initiatief “versnelde terbeschikkingstelling van uitzonderlijke opbrengsten aan Oekraïne” (“ERA-leningen”), dat in zijn geheel heeft geholpen om het financieringstekort van Oekraïne voor 2025 aan te pakken.
- (6) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft enorme schade veroorzaakt in Oekraïne, met herstel- en wederopbouwkosten die op 31 december 2024 op 506 000 000 000 EUR geraamd werden. Bovendien heeft Oekraïne de toegang tot de internationale financiële markten verloren en zijn de overheidsinkomsten aanzienlijk gedaald, terwijl de overheidsuitgaven fors zijn gestegen. Tegen die achtergrond kan worden verwacht dat Oekraïne de komende jaren grote financieringsbehoeften zal hebben.

⁷ Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁸ Verordening (EU) 2024/2773 van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 2024 tot instelling van het samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne en tot toekenning van buitengewone macrofinanciële bijstand aan Oekraïne (PB L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (7) Op 9 september 2025 heeft Oekraïne bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF) een officieel verzoek ingediend voor een nieuw programma om de extra financieringsbehoeften voor de periode van 2026 tot en met 2029 te dekken. Dat programma zou een vervolg zijn op de succesvolle uitvoering van het bestaande IMF-programma, op grond waarvan Oekraïne acht evaluaties heeft afgerond, maar houdt er rekening mee dat de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne voortduurt. Het IMF kan het nieuwe programma enkel aanvangen indien voldoende financieringsgaranties kunnen worden verkregen van andere partners, waaronder de Unie.
- (8) Ondanks de huidige internationale inspanningen om tot een vreedzame oplossing van het conflict te komen, heeft het aanhouden van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne aanzienlijke schade toegebracht aan kritieke defensie-, civiele en energie-infrastructuur van Oekraïne, waardoor aanzienlijke extra middelen moeten worden vrijgemaakt om in de onmiddellijke financieringsbehoeften van Oekraïne te voorzien.
- (9) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne vormt een strategische geopolitieke dreiging voor de Unie als geheel en vereist een sterk en eensgezind optreden van de lidstaten. Daarom is het van essentieel belang dat de steun van de Unie snel wordt uitgerold en soepel kan worden aangepast voor onmiddellijke hulp en herstel op korte termijn, op weg naar toekomstige wederopbouw.

- (10) Overeenkomstig de artikelen inzake de aansprakelijkheid van staten voor internationaal onrechtmatige daden, die in 2001 tijdens de drieënvijftigste zitting van de Commissie voor Internationaal Recht van de Verenigde Naties zijn aangenomen en waarvan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in Resolutie 56/83 nota heeft genomen, en het internationaal gewoonterecht is Rusland, als aansprakelijke staat, verplicht de door zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne veroorzaakte schade volledig te vergoeden.
- (11) Besluit (GBVB) 2022/335 van de Raad⁹ en Verordening (EU) 2022/334 van de Raad¹⁰ voorzien in een verbod op transacties met betrekking tot het beheer van reserves en activa van de centrale bank van Rusland, met inbegrip van transacties met rechtspersonen, entiteiten of lichamen handelend namens of op aanwijzing van de centrale bank van Rusland. In zijn conclusies van 27 juni 2024, 17 oktober 2024 en 19 december 2024 heeft de Europese Raad verklaard dat, met inachtneming van het recht van de Unie, de Russische tegoeden geïmmobiliseerd moeten blijven totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne beëindigt en Oekraïne compenseert voor de door die oorlog veroorzaakte schade.

⁹ Besluit (GBVB) 2022/335 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Besluit 2014/512/GBVB betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 57 van 28.2.2022, blz. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

¹⁰ Verordening (EU) 2022/334 van de Raad van 28 februari 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren (PB L 57 van 28.2.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj>).

- (12) Bovendien verbiedt Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad¹¹ tijdelijk de overdracht van activa of reserves van de centrale bank van Rusland, totdat Rusland zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne staakt, Rusland herstelbetalingen aan Oekraïne verstrekt voor zover deze nodig zijn om de wederopbouw mogelijk te maken zonder economische en financiële gevolgen voor de Unie en de acties van Rusland in het kader van zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne objectief gezien niet langer een ernstig risico op ernstige moeilijkheden voor de economie van de Unie en haar lidstaten vormen.

¹¹ Verordening (EU) 2025/2600 van de Raad van 12 december 2025 betreffende noodmaatregelen om het hoofd te bieden aan de ernstige economische moeilijkheden veroorzaakt door acties van Rusland in de context van de aanvalsoorlog tegen Oekraïne (PB L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj>).

- (13) In zijn conclusies van 18 december 2025 is de Europese Raad overeengekomen Oekraïne een lening van 90 000 000 000 EUR voor de jaren 2026-2027 te verstrekken op basis van door de EU-begrotingsmarge gedekte EU-leningen op de kapitaalmarkten. In de conclusies van de Europese Raad staat ook dat, door middel van nauwere samenwerking op grond van artikel 20 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), elke inzet van middelen uit de begroting van de Unie als garantie voor die lening geen gevolgen zal hebben voor de financiële verplichtingen van de Tsjechische Republiek, Hongarije en Slowakije. Op dezelfde datum kwamen de 25 lidstaten overeen dat de lening door Oekraïne moet worden terugbetaald zodra er herstelbetalingen zijn ontvangen. Tot dan zullen de activa van de centrale bank van Rusland geïmmobiliseerd blijven en behoudt de Unie het recht om deze te gebruiken om de lening terug te betalen, in volledige overeenstemming met het Unierecht en het internationaal recht. Die lidstaten onderstreepten het belang van de volgende elementen in verband met de lening: versterking van de Europese en de Oekraïense defensie-industrie; verdere handhaving van de rechtsstaat door Oekraïne, met inbegrip van de strijd tegen corruptie; en het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten en de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.
- (14) Op 29 januari 2026 heeft de Raad Besluit (EU) 2026/258 aangenomen houdende machtiging voor nauwere samenwerking tussen België, Bulgarije, Denemarken, Duitsland, Estland, Ierland, Griekenland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Italië, Cyprus, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Finland en Zweden met betrekking tot het opzetten van een lening voor Oekraïne.

- (15) Gezien de financieringspositie van Oekraïne en de kritieke noodzaak voor Oekraïne om over de middelen te beschikken om de Russische agressie tegen te gaan en, waar mogelijk, het land wederop te bouwen, is het passend dat de Unie aanvullende steun verleent om aan de dringende financieringsbehoeften van Oekraïne te voldoen en de uitvoering van het IMF-programma te bevorderen. Daartoe moet een instrument worden opgezet voor het verlenen van steun van de Unie aan Oekraïne in 2026 en 2027 in de vorm van een lening die moet worden terugbetaald met door Rusland verschuldigde herstelbetalingen (de “steunlening aan Oekraïne”).
- (16) De steunlening aan Oekraïne moet voorzien in financiële bijstand aan Oekraïne die op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze wordt verstrekt om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financierings- en defensiebehoeften, met name die welke het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne. De steunlening aan Oekraïne moet met name de macrofinanciële stabiliteit in Oekraïne ondersteunen en de externe financiering vergemakkelijken, en de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne ondersteunen door middel van economische, financiële en technische samenwerking, en er aldus toe bijdragen dat Oekraïne een kwalitatieve militaire voorsprong krijgt.
- (17) De steunlening aan Oekraïne moet, onder bepaalde voorwaarden, steun verlenen aan Oekraïne in de vorm van een lening van maximaal 90 000 000 000 EUR. Met het oog op het beginsel van goed financieel beheer moet de steunlening aan Oekraïne door de Commissie aan Oekraïne beschikbaar worden gesteld in tranches, die in een of meer deeltranches kunnen worden uitbetaald.

- (18) Een voorafgaande voorwaarde voor het beschikbaar stellen van steun aan Oekraïne uit hoofde van de steunlening aan Oekraïne is dat Oekraïne doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, in stand blijft houden en blijft eerbiedigen, en de eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van tot minderheden behorende personen, blijft waarborgen. De handhaving en eerbiediging van de rechtsstaat moet ook de bestrijding van corruptie omvatten.
- (19) De financiële en economische bijstand die in het kader van de steunlening aan Oekraïne beschikbaar is, moet aan Oekraïne beschikbaar worden gesteld naargelang zijn financieringsbehoeften. Daartoe moet Oekraïne een Oekraïense financieringsstrategie indienen met daarin informatie over zijn financieringsbehoeften en -bronnen. Die Oekraïense financieringsstrategie moet de belangrijkste informatie bevatten over de begroting en de financiële en economische situatie van Oekraïne, alsook over de steun die Oekraïne van de internationale gemeenschap ontvangt.

- (20) De Commissie moet de Oekraïense financieringsstrategie onverwijld beoordelen en nauw samenwerken met Oekraïne. Gezien de aanzienlijke omvang van de behoeften van Oekraïne aan zowel begrotingssteun als bijstand voor zijn industriële defensiecapaciteit, en gezien de beperkingen voor het verlenen van steun bij sommige externe partners, is het passend een indicatieve verdeling van de steunlening aan Oekraïne over die twee financieringsbehoeften vast te stellen. Hoewel moet worden gewaarborgd dat volledig wordt voldaan aan de financieringsbehoeften van Oekraïne als berekend door het IMF voor 2026, moet die verdeling indicatief zijn zodat rekening kan worden gehouden met veranderende omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de financieringsbehoeften van Oekraïne en om ervoor te zorgen dat op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze aan die behoeften wordt voldaan. Bij haar beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie moet de Commissie nagaan of het verwachte externe financieringstekort strookt met die indicatieve verdeling.

- (21) Gezien het belang van de financiële gevolgen van de opgelegde maatregelen moeten uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend aan de Raad, die moet handelen op basis van een voorstel van de Commissie. De Raad moet de beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie goedkeuren door middel van een uitvoeringsbesluit, en moet ernaar streven dat besluit zo spoedig mogelijk aan te nemen. In dat uitvoeringsbesluit moet het bedrag worden bepaald van de bijstand die aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld met het oog op de uitvoering van de Oekraïense financieringsstrategie, uitgesplitst in een bedrag voor begrotingssteun en een bedrag voor de ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.
- (22) Er moet financiële en economische bijstand in de vorm van begrotingssteun beschikbaar worden gesteld om Oekraïne te helpen zijn financieringsbehoeften te dekken. De financiële en economische bijstand in het kader van deze verordening moet een belangrijke bijdrage leveren aan het economisch herstel en de groei en welvaart op de lange termijn van Oekraïne na de oorlog, die een belangrijke rol zullen spelen bij een toekomstige vredesovereenkomst. Om te zorgen voor flexibiliteit om te voldoen aan die behoeften, is het passend meerdere leveringsmiddelen te benutten, waarbij steun verleend moet kunnen worden door middel van macrofinanciële bijstand en een lening die uitgevoerd moet worden op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792.

- (23) De faciliteit voor Oekraïne is een instrument voor de middellange termijn dat tot doel heeft Oekraïne te ondersteunen bij het herstel en de wederopbouw van het land, de geleidelijke integratie in de interne markt en onder andere de vaststelling en uitvoering van de politieke, institutionele, juridische, administratieve, sociale en economische hervormingen die nodig zijn om aan te sluiten op de waarden van de Unie en zich geleidelijk aan te passen aan de regels, de normen, het beleid en de werkwijzen (het “*acquis*”) van de Unie met het oog op een toekomstig lidmaatschap van de Unie, en zodoende bij te dragen tot wederzijdse stabiliteit, veiligheid, vrede, welvaart en duurzaamheid. Het is derhalve passend te bepalen dat de bedragen die voortvloeien uit de steunlening aan Oekraïne via de faciliteit voor Oekraïne gebruikt moeten worden. Hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792 bevat bepalingen over de financiering voor Oekraïne als de voorwaarden van het Oekraïneplan – waarin de hervormings- en investeringsagenda van Oekraïne is opgenomen – bevredigend zijn nagekomen. Het Oekraïneplan moet bijgewerkt worden om rekening te houden met die extra begrotingsbijstand, waaronder met maatregelen om de rechtsstaat te verstevigen en de strijd tegen corruptie op te voeren.

- (24) De macrofinanciële bijstand moet worden gekoppeld aan beleidsvoorwaarden die in een memorandum van overeenstemming (“MoU”) vastgelegd moeten worden. Het MoU moet robuuste en ambitieuze hervormingstoezeggingen van Oekraïne bevatten, waaronder toezeggingen om de verkrijging van inkomsten te versterken ter ondersteuning van de financieringsbehoeften van Oekraïne en om de onderliggende oorzaken van corruptie in de overheidsfinanciën aan te pakken, onder meer door het verbeteren van de houdbaarheid en kwaliteit van de overheidsuitgaven en het vergroten van de efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van de systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën. Oekraïne moet die macrofinanciële bijstand kunnen gebruiken als hulp bij de financiering van compensatie (als een vorm van herstelbetaling) aan mensen die schade hebben ondervonden als gevolg van de onwettige acties van Rusland, onder meer via de schadevergoedingscommissie voor Oekraïne, die onder auspiciën van de Raad van Europa is opgericht. In het uitvoeringsbesluit van de Raad tot goedkeuring van de beoordeling van de Oekraïense financieringsstrategie moeten het maximumaantal en de indicatieve waarde van de tranches voor de macrofinanciële bijstand worden vastgesteld. In het licht van het beginsel van goed financieel beheer en om het liquiditeitsbeheer van de Oekraïense autoriteiten te vergemakkelijken en voorspelbaarheid te waarborgen, mag die macrofinanciële bijstand in beginsel in maximaal vier tranches worden verstrekt.

- (25) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening en ter wille van de efficiëntie moet de Commissie gemachtigd worden om met de Oekraïense autoriteiten onderhandelingen over de voorwaarden voor de macrofinanciële bijstand te voeren onder toezicht van het comité van vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten (het “comité”), overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹². Gezien de mogelijk aanzienlijke impact van de bijstand, is het passend dat de in Verordening (EU) nr. 182/2011 gespecificeerde onderzoeksprocedure wordt gebruikt. Gelet op het bedrag van de steunlening aan Oekraïne moet de onderzoeksprocedure worden toegepast op de goedkeuring van het MoU en op eventuele verlagingen of annuleringen van de steunlening.

¹² Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (26) De steunlening aan Oekraïne moet financiële en economische bijstand verlenen aan Oekraïne als land in oorlog, waarvan de financiële stabiliteit onlosmakelijk verbonden is met en afhankelijk is van zijn vermogen om zich tegen de agressie van Rusland te verdedigen. Dat rechtvaardigt dat een specifiek bedrag van de financiële en economische bijstand aan Oekraïne wordt gebruikt om het land beter in staat te stellen in te spelen op begrotingsbehoeften in verband met het vermogen van Oekraïne om zijn militaire en defensievermogens te versterken, wat bijdraagt tot de totstandbrenging van een kwalitatieve militaire voorsprong voor Oekraïne. Dankzij die financiële en economische bijstand moet Oekraïne dringende en grote overheidsinvesteringen kunnen doen om de Oekraïense defensie-industrie te ondersteunen en de integratie in de Europese defensie-industrie te vergemakkelijken als reactie op en naar aanleiding van de huidige crisis. Die financiële en economische bijstand moet in het bijzonder bijdragen tot de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis om de gereedheid van de defensie-industrie te vergroten (rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie in de Europese technologische en industriële defensiebasis) en door middel van steun voor de tijdige beschikbaarheid van defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden, door samenwerking tussen de Unie en Oekraïne.

- (27) Financiële en economische bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet beschikbaar worden gesteld voor activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden die aan bepaalde subsidiabiliteitscriteria voldoen. Om de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis met spoed op doeltreffende en autonome wijze te versterken, moeten die subsidiabiliteitscriteria zodanig gestructureerd worden dat de activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne gericht zijn op de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie ervan in de Europese technologische en industriële defensiebasis. In die context moet bij het onderzoek of fabrikanten die onder zeggenschap staan van derde landen of entiteiten uit derde landen, onder “zeggenschap” het vermogen worden verstaan om beslissende invloed op een juridische entiteit uit te oefenen, hetzij direct, hetzij indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten.

- (28) Om Oekraïne de mogelijkheid te geven de financiële en economische bijstand in te zetten op een manier die het best past bij de omstandigheden, is het passend het land toe te staan de middelen te gebruiken om zijn industriële defensiecapaciteit te ondersteunen via verschillende uitvoeringsmethoden, waarmee kan worden ingespeeld op de diversiteit van de behoeften. De middelen kunnen ook bijdragen aan het bij Verordening (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad¹³ ingestelde instrument voor steun aan Oekraïne, het bij Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde investeringskader voor Oekraïne voor goederen voor tweërlei gebruik of andere programma's van de Unie. Bovendien moet Oekraïne met de middelen de vraag naar defensieproducten op grote schaal kunnen beïnvloeden om passende voorwaarden te scheppen voor het stimuleren van grootschalige investeringen bij de opvoering van de productiecapaciteit en de ontwikkeling van nieuwe producten. Daartoe moet Oekraïne de toestemming krijgen de middelen te gebruiken om grootschalige aanbestedingen voor defensieproducten uit te schrijven afkomstig uit de Oekraïense en de Europese technologische en industriële defensiebases via aanbestedingen in het kader van het instrument "Optreden voor de veiligheid van Europa" (het "SAFE-instrument"), dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad¹⁴, of onder voorbehoud van goedkeuring in het kader van andere implementatiemethodes.

¹³ Verordening (EU) 2025/2643 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2025 tot vaststelling van het programma voor de Europese defensie-industrie en van een kader van maatregelen ter waarborging van de tijdige beschikbaarheid en levering van defensieproducten ("EDIP-verordening") (PB L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

¹⁴ Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad van 27 mei 2025 tot vaststelling van het instrument "Optreden voor de veiligheid van Europa (SAFE) door middel van versterking van de Europese defensie-industrie" (PB L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (29) Voor bepaalde defensieproducten waarvan de onderliggende technologie niet op grote schaal beschikbaar is in de Unie en die moeilijk op grote schaal kunnen worden vervangen, zoals lucht- en raketverdedigingssystemen en strategische hulpmiddelen, moeten aanvullende voorwaarden worden gesteld om te waarborgen dat de strijdkrachten van Oekraïne met betrekking tot die producten niet worden gebonden door door derde landen opgelegde beperkingen. De fabrikant moet derhalve voor die defensieproducten de mogelijkheid hebben om, zonder door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen, te beslissen over de definitie, aanpassing of ontwikkeling van het ontwerp van de aangekochte defensieproducten, en daarbij ook wettelijk bevoegd zijn om onderdelen die onderworpen zijn aan door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen te vervangen of te demonteren.

- (30) Om een soepele uitvoering van deze verordening in samenhang met het SAFE-instrument te waarborgen, is het passend soortgelijke subsidiabiliteitsvoorwaarden toe te passen. Het SAFE-instrument ondersteunt de aankoop van defensieproducten zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2025/1106. De Raad heeft overeenstemming bereikt over de lijst van producten die onder de categorieën 1 en 2 vallen, en die lijst is uitgebreid genoeg gebleken om steun mogelijk te maken voor de aanbesteding van producten die de lidstaten nodig hebben, met inbegrip van luchtplatforms. Gezien de voortdurend veranderende situatie op het slagveld is het essentieel te voorkomen dat het bestaan van een lijst van producten die in aanmerking komen voor steun, Oekraïne belemmert om de bijstand te krijgen die het nodig heeft. Ermee rekening houdend dat Oekraïne een land in oorlog is waarvan het vermogen om zijn grondgebied te verdedigen afhankelijk kan zijn van de beschikbaarheid van een bepaald product op de zeer korte termijn, moet Oekraïne de toelating hebben producten aan te kopen die niet aan die subsidiabiliteitsvoorwaarden voldoen indien er geen gelijkwaardig product via aanbestedingen beschikbaar is of er dringende behoefte is aan de levering van een product. Het kan daarbij onder meer, maar niet uitsluitend, gaan om lucht- en raketafweersystemen, met inbegrip van onderscheppingsapparatuur, en munitie en reserveonderdelen voor gevechtsvliegtuigen en vermogens om diepteaanvallen uit te voeren. Bij elke afwijking moet de leveringstermijn van het product in verhouding staan tot de urgentie van de situatie en de onmiddellijke operationele behoeften van Oekraïne.

Daartoe moet Oekraïne de Commissie de informatie verstrekken waarover het redelijkerwijs beschikt om aan te tonen dat een afwijking noodzakelijk is, omdat zolang de oorlog gaande is en de behoeften van Oekraïne zodanig dringend zijn, van Oekraïne niet kan worden vereist dat het uitgebreid marktonderzoek doet. Ter wille van de efficiëntie en om eenvormige uitvoeringsvoorwaarden voor deze verordening te waarborgen, moet de Commissie worden gemachtigd om zulke verzoeken om afwijkingen te behandelen onder toezicht van het comité overeenkomstig Verordening (EU) nr. 182/2011. Gezien de mogelijk aanzienlijke impact van de bijstand is het passend dat de in Verordening (EU) nr. 182/2011 gespecificeerde onderzoeksprocedure wordt gebruikt. Gezien de uitzonderlijke situatie als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de noodzaak om defensieproducten tijdig beschikbaar te stellen, is het passend dat een beroep wordt gedaan op de in artikel 3, lid 3, van Verordening (EU) 182/2011 bedoelde naar behoren gemotiveerde gevallen, zodat het comité een advies kan uitbrengen binnen een termijn die de voorzitter van het comité kan vaststellen naargelang van de urgentie van de aangelegenheid. Indien nodig moet de in artikel 3, lid 5, van die verordening bedoelde schriftelijke procedure worden gevolgd.

- (31) Om derde landen in staat te stellen bij te dragen aan de bijstand aan Oekraïne en tegelijkertijd de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en de lidstaten te beschermen en rekening te houden met de bestaande overeenkomsten in het kader van het SAFE-instrument, moet worden voorzien in de mogelijkheid om de subsidiabiliteitscriteria uit te breiden tot andere derde landen dan Oekraïne en EER-EVA-staten die de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten niet schenden, mits die derde landen een overeenkomst met de Unie hebben gesloten overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106 of, indien zij een dergelijke overeenkomst niet hebben gesloten, mits die landen een veiligheids- en defensiepartnerschap met de Unie zijn aangegaan, aanzienlijke financiële en militaire steun aan Oekraïne verlenen en een billijke en evenredige financiële bijdrage leveren, met inachtneming van het beginsel dat ieder akkoord met een derde land gebaseerd moet zijn op een evenwicht tussen rechten en verplichtingen en dat een derde land niet dezelfde rechten en dezelfde voordelen kan genieten als een deelnemende lidstaat. Bovengenoemde mogelijkheid moet daarom worden beperkt tot specifieke defensieproducten, rekening houdend met de onmiddellijke operationele behoeften van Oekraïne, met bijzondere aandacht voor lucht- en raketverdedigingssystemen, munitie en raketten, drones en bijbehorende droneafweersystemen, artilleriesystemen, met inbegrip van vermogens om diepteanvallen uit te voeren, strategische hulpmiddelen zoals, maar niet beperkt tot, strategisch luchttransport, bijtanks in de lucht, C4 ISTAR-systemen en ruimteactiva en -diensten.

- (32) Ten aanzien van derde landen die overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106 een overeenkomst met de Unie hebben gesloten, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze verordening. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven¹⁵. Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

¹⁵ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- (33) Gezien het belang van de financiële gevolgen van de opgelegde maatregelen en om de samenhang tussen de verschillende gebieden van het externe optreden van de Unie te waarborgen, moeten uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend aan de Raad, die moet handelen op basis van een voorstel van de Commissie betreffende de mogelijkheid om de subsidiabiliteitsregels uit te breiden tot derde landen die niet overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106 een overeenkomst met de Unie hebben gesloten. De Raad moet handelen door middel van een uitvoeringsbesluit en moet ernaar streven dat besluit zo spoedig mogelijk aan te nemen. In dat uitvoeringsbesluit moet voor elk derde land worden bepaald welke defensieproducten aan Oekraïne ter beschikking moeten worden gesteld, rekening houdend met het bedrag van de door het derde land in kwestie geleverde financiële bijdrage en de mate van financiële en militaire steun aan Oekraïne.
- (34) Deze verordening doet geen afbreuk aan het toepasselijke internationale recht waarbij het gebruik, de ontwikkeling of de productie van bepaalde defensieproducten en -technologieën wordt verboden.

- (35) De bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet worden uitgevoerd in overeenstemming met de beginselen van goed financieel beheer, waarbij de bescherming van de financiële belangen van de Unie wordt gewaarborgd, zoals bepaald in artikel 223, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad¹⁶. In dit verband kunnen in een overeenkomst tussen de Commissie en Oekraïne gedetailleerde eisen worden vastgelegd. Voorts moet Oekraïne voor het beheer van de ontvangen financiële en economische bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne een rekening openen om die bijstand te beheren en de Commissie moet daar toezicht op kunnen houden.
- (36) Om te helpen bij de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, moet de Commissie een deskundigengroep voor de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne oprichten. Die deskundigengroep moet de Commissie adviseren over aangelegenheden die verband houden met de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne.
- (37) De Commissie moet toezicht houden op de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, waaronder met name de levering van producten. Daartoe moeten verschillende toezichtsregelingen worden vastgesteld die de verschillende uitvoeringsmethoden weerspiegelen.

¹⁶ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509 van 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (38) Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ heeft onder meer betrekking op de vaststelling van een passend wetgevingskader voor de coördinatie van de aanbestedingsprocedures voor het gunnen van opdrachten om aan de veiligheidseisen van de lidstaten en de uit het VWEU voortvloeiende verplichtingen te voldoen. Om dat doel te bereiken, is Richtlijn 2009/81/EG met name bedoeld om crisissituaties aan te pakken, in het bijzonder met behulp van de specifieke bepalingen die gelden bij dringende situaties als gevolg van een crisis, zoals voor de inkorting van termijnen voor de ontvangst van inschrijvingen en de mogelijkheid om gebruik te maken van de procedure van gunning door onderhandelingen zonder voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van een opdracht. In bepaalde dringende gevallen kunnen die regels echter ontoereikend zijn, vooral als de urgentie die voortvloeit uit de crisis alleen aangepakt kan worden als Oekraïne en minstens één deelnemende lidstaat aan een gemeenschappelijke aanbesteding deelnemen. In die gevallen kunnen de veiligheidsbelangen van die landen vaak alleen gewaarborgd worden door een bestaande raamovereenkomst of opdracht van een deelnemende lidstaat open te stellen voor aanbestedende diensten van Oekraïne, zelfs wanneer Oekraïne er oorspronkelijk geen partij bij was en ook al was die mogelijkheid niet in de oorspronkelijke raamovereenkomst of opdracht vervat. Aangezien die mogelijkheid op het moment van de inwerkingtreding van deze verordening niet in Richtlijn 2009/81/EG is vervat, voorziet deze verordening in de mogelijkheid om, in de huidige crisissituatie die voortvloeit uit de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, die richtlijn aan te vullen of ervan af te wijken, op voorwaarde dat de onderneming die de raamovereenkomst of opdracht heeft gesloten daarmee instemt. Wat extra hoeveelheden voor Oekraïne betreft, moeten voor de aanbestedende diensten van Oekraïne dezelfde voorwaarden gelden als voor de oorspronkelijke aanbestedende dienst die de oorspronkelijke raamovereenkomst of opdracht heeft gesloten. Daarnaast moeten passende transparantiemaatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat alle potentieel geïnteresseerde partijen op de hoogte worden gebracht.

¹⁷ Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

- (39) Met het SAFE-instrument wordt de lidstaten financiële bijstand geboden, zodat ze dringende en grote overheidsinvesteringen ter ondersteuning van de Europese defensie-industrie kunnen doen als reactie op de crisis die het gevolg is van de ernstige verslechtering van de veiligheidscontext van de Unie. Met dat instrument is de Unie begonnen de lidstaten te ondersteunen zodat ze snel bestellingen kunnen plaatsen, wat de defensie-industrie stimuleert om op zeer korte termijn te investeren in de verhoging van de productiecapaciteit om uiterlijk in 2030 in de behoeften van de lidstaten te kunnen voorzien. Daarnaast moet deze verordening de plaatsing van Oekraïense bestellingen bij de Europese technologische en industriële defensiebasis stimuleren ter ondersteuning van de samenwerking tussen de Europese en de Oekraïense technologische en industriële defensiebases. Een dergelijke uitzonderlijk hoge vraag naar een breed gamma aan defensieproducten brengt een dreigend risico van ernstige negatieve gevolgen voor de goede werking van de interne markt met zich mee. Om dat risico aan te pakken, met het oog op de doelstelling van deze verordening en rekening houdend met de specifieke situatie van Oekraïne, kunnen prioriteringsmaatregelen op Unieniveau die de beschikbaarheid van de desbetreffende defensieproducten moeten waarborgen, onmisbaar blijken om de goede werking van de interne markt voor defensieproducten en de toeleveringsketens ervan te waarborgen. In dat verband moet de Commissie op verzoek van een deelnemende lidstaat als prioritair aangemerkte verzoeken kunnen gebruiken om de levering van defensieproducten te vergemakkelijken en zo de doelstelling van deze verordening te verwezenlijken.

- (40) Als prioritair aangemerkte verzoeken moeten verzoeken zijn van de Commissie, op initiatief van een deelnemende lidstaat, aan in de Unie gevestigde relevante marktdeelnemers om bestellingen van crisisrelevante producten te aanvaarden of daaraan voorrang te geven. Dergelijke verzoeken mogen alleen worden gebruikt als dat noodzakelijk en evenredig is om ervoor te zorgen dat de defensietoeleveringsketens normaal kunnen functioneren, en moeten gericht zijn op de ondersteuning van Oekraïne, dat ernstige moeilijkheden ondervindt om een bestelling te plaatsen of een opdracht voor de levering van defensieproducten te gunnen. Marktdeelnemers moeten kunnen weigeren om betrokken te worden bij een als prioritair aangemerkt verzoek. Een als prioritair aangemerkt verzoek moet gebaseerd zijn op objectieve, feitelijke, meetbare en onderbouwde gegevens. Het moet rekening houden met de legitieme belangen van de ondernemingen en met de kosten en inspanningen die vereist zijn voor een eventuele wijziging van de productiesequentie. Als het wordt aanvaard, moet de verplichting tot uitvoering van het als prioritair aangemerkte verzoek voorrang hebben op privaat- of publiekrechtelijke prestatieverplichtingen. Gezien het belang van het waarborgen van de levering van defensieproducten, die onontbeerlijk zijn voor de goede werking van de interne markt en de toeleveringsketens, mag uit het voldoen aan de verplichting om een als prioritair aangemerkt verzoek uit te voeren, geen aansprakelijkheid jegens derden voortvloeien voor schade die het gevolg kan zijn van een schending van contractuele verplichtingen die onder het recht van een lidstaat vallen, voor zover de schending van contractuele verplichtingen noodzakelijk was om te voldoen aan de opgelegde prioritering. Als de marktdeelnemer een als prioritair aangemerkt verzoek uitdrukkelijk heeft aanvaard en de Commissie na die aanvaarding een uitvoeringshandeling heeft vastgesteld, moet de marktdeelnemer alle voorwaarden van die uitvoeringshandeling naleven. Als de marktdeelnemer de in de uitvoeringshandeling vastgestelde voorwaarden niet naleeft, moet dit ertoe leiden dat de marktdeelnemer het voordeel van de vrijstelling van contractuele aansprakelijkheid verliest. Als de niet-naleving opzettelijk is of te wijten is aan grove nalatigheid, moet de Commissie de betrokken marktdeelnemer een geldboete kunnen opleggen, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

- (41) Aangezien er specifieke bedragen beschikbaar gesteld moeten worden voor begrotingssteun en bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, moeten de samenhang en complementariteit bij de respectieve uitvoering worden gewaarborgd.
- (42) Deze verordening moet van toepassing zijn onverminderd het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten.

- (43) Deze verordening is niet van toepassing op lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen. In dat verband zij eraan herinnerd dat de niet-deelname van bepaalde lidstaten aan de nauwere samenwerking hen niet ontslaat van de verplichting om te zorgen voor de volledige handhaving van artikel 325 VWEU en het *acquis* van de Unie dat gericht is op het waarborgen van de bescherming van de financiële belangen van de Unie, met inbegrip van Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad¹⁸, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹, Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad²⁰, Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en, in voorkomend geval, Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad²¹. Die lidstaten en de onder hun jurisdictie vallende economische entiteiten moeten bij de uitoefening van hun bevoegdheden dus volledig samenwerken met de Rekenkamer, het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF), de Commissie en, in voorkomend geval, het Europees Openbaar Ministerie (EOM).

¹⁸ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁹ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁰ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²¹ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (“EOM”) (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- (44) De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne die tussen de Commissie en de Oekraïense autoriteiten moet worden gesloten, moet bepalingen bevatten die zijn afgestemd op de rechten, verantwoordelijkheden en verplichtingen van de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne tussen de Unie en Oekraïne die op 20 juni 2024 in werking is getreden. Die bepalingen waarborgen dat de financiële belangen van de Unie in verband met de steunlening aan Oekraïne efficiënt worden beschermd door passende maatregelen te nemen voor de preventie en bestrijding van fraude, corruptie en andere onregelmatigheden die verband houden met die bijstand. Met de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne zullen ook, overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, de nodige rechten en toegang worden verleend aan de Commissie, OLAF, de Europese Rekenkamer en, in voorkomend geval, het EOM, ook door derden die betrokken zijn bij de besteding van middelen van de Unie tijdens en na de beschikbaarheidsperiode van de steunlening aan Oekraïne. Oekraïne moet ook onregelmatigheden met betrekking tot het gebruik van de middelen aan de Commissie melden, overeenkomstig de procedures van de kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne.

- (45) Gezien de moeilijke situatie van Oekraïne als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen het land, en om Oekraïne te ondersteunen op zijn traject naar stabiliteit op lange termijn, is het passend dat de Unie de steunlening aan Oekraïne aanbiedt in de vorm van een lening met beperkt verhaalsrecht die verschuldigd en betaalbaar wordt als Oekraïne contanten of niet-monetaire activa ontvangt als herstelbetalingen, schadevergoedingen of een andere financiële schikking, met uitzondering van grondgebied, van Rusland.
- (46) De middelen van de steunlening aan Oekraïne mogen alleen vrijgegeven worden op voorwaarde dat de Commissie een positieve beoordeling heeft uitgebracht van een door Oekraïne ingediend verzoek om middelen. Voor de macrofinanciële bijstand mag de beoordeling van de voorwaarden geen afbreuk doen aan de beoordeling van de naleving van de voorwaarden in het kader van andere programma's en instrumenten van de Unie. Voor de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moet de vrijgave van middelen worden gekoppeld aan opdrachten of overeenkomsten voor activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden.
- (47) In deze verordening moeten passende bepalingen worden vastgelegd voor de financiering van de steunlening aan Oekraïne.
- (48) In verband met de financieringsbehoeften van Oekraïne, is het passend de financiële bijstand te organiseren in het kader van de gediversifieerde financieringsstrategie van artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509.

- (49) In overeenstemming met de tekst die krachtig werd gesteund door 25 staatshoofden en regeringsleiders in de marge van de Europese Raad van 18 december 2025, moet de steunlening aan Oekraïne door Oekraïne worden terugbetaald zodra de herstelbetalingen van Rusland zijn ontvangen, en behoudt de Unie zich het recht voor de in de Unie geïmmobiliseerde Russische activa te gebruiken om de lening terug te betalen, in volledige overeenstemming met het Unierecht en het internationaal recht.
- (50) In afwijking van artikel 31, lid 3, van Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad²² mogen de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de krachtens deze verordening verstrekte leningen niet worden gedragen door de garantie voor extern optreden, vastgesteld bij die verordening. Steun in de vorm van leningen in het kader van deze verordening moet financiële bijstand vormen in de zin van artikel 223, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509. Met het oog op de financiële risico's en het bestaan van garanties mogen geen voorzieningen worden gevormd voor de steun in de vorm van leningen in het kader van deze verordening, die boven de maxima moet worden gegarandeerd, en mag, in afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, geen voorzieningspercentage worden vastgesteld.

²² Verordening (EU) 2021/947 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juni 2021 tot vaststelling van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking – Europa in de wereld, tot wijziging en intrekking van Besluit nr. 466/2014/EU van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 2017/1601 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG, Euratom) nr. 480/2009 van de Raad (PB L 209 van 14.6.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (51) Gezien de situatie van Oekraïne als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en om het land te ondersteunen op zijn traject naar langetermijnstabiliteit, is het passend af te wijken van artikel 223, lid 4, punt e), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 om de Unie de mogelijkheid te geven een subsidie voor financieringskosten te verlenen om de kosten te dekken die anders ten laste van Oekraïne zouden komen. Die kosten omvatten de schuldafleringskosten (financieringskosten en kosten van liquiditeitsbeheer) en de daarmee samenhangende administratieve kosten. De subsidie voor financieringskosten wordt passend geacht om de doeltreffendheid van de steun in het kader van de steunlening aan Oekraïne te garanderen in de zin van artikel 223, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, in het bijzonder door extra druk op de Oekraïense overheidsfinanciën te voorkomen.
- (52) Overeenkomstig artikel 332 VWEU moeten andere uitgaven dan de administratieve kosten die voor de instellingen uit de nauwere samenwerking voortvloeien, door de deelnemende lidstaten worden gedragen. Daartoe moeten lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen, recht hebben op een aanpassing overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad²³ met betrekking tot operationele uitgaven ten laste van de begroting van de Unie, waaronder met name schuldafleringskosten, en beroepen op de garantie. De administratieve kosten die de uitvoering van de nauwere samenwerking voor de instellingen met zich meebrengt, moeten ten laste komen van de begroting van de Unie, zonder aanpassing voor de lidstaten die niet aan de nauwere samenwerking deelnemen.

²³ Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad van 26 mei 2014 betreffende de regels en procedures voor de terbeschikkingstelling van de traditionele eigen middelen, de btw- en de bni-middelen, en betreffende de maatregelen om in de behoefte aan kasmiddelen te voorzien (PB L 168 van 7.6.2014, blz. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj>).

- (53) De steun van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening moet door de Commissie worden beheerd.
- (54) De steun aan Oekraïne uit hoofde van de steunlening aan Oekraïne moet een extra aanvulling vormen op de steun van de Unie uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne. De Commissie moet ernaar streven de administratieve lasten en rapportagelast voor Oekraïne waar mogelijk tot een minimum te beperken.
- (55) De Commissie moet in voorkomend geval terdege rekening houden met Besluit 2010/427/EU van de Raad²⁴ en de rol van de Europese Dienst voor extern optreden.
- (56) De bevoegde commissie van het Europees Parlement moet de Commissie kunnen uitnodigen om in het kader van een dialoog over de steunlening aan Oekraïne kwesties te bespreken die betrekking hebben op de uitvoering van deze verordening. De Commissie moet rekening houden met de elementen die naar voren komen in de tijdens de dialoog over de steunlening aan Oekraïne kenbaar gemaakte standpunten, waaronder eventuele resoluties van het Europees Parlement.
- (57) Om ervoor te zorgen dat het Europees Parlement en de Raad de uitvoering van deze verordening kunnen volgen, moet de Commissie hen regelmatig inlichten over ontwikkelingen met betrekking tot steun van de Unie aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en hun de relevante documenten daarover verstrekken.

²⁴ Besluit 2010/427/EU van de Raad van 26 juli 2010 tot vaststelling van de organisatie en werking van de Europese Dienst voor extern optreden (PB L 201 van 3.8.2010, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (58) Om de blijvende doeltreffendheid van de bij deze verordening ingestelde regelingen te waarborgen, moet de Commissie de toereikendheid ervan regelmatig evalueren en daarover verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad, teneinde transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen.
- (59) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van deze verordening, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend conform Verordening (EU) nr. 182/2011.
- (60) Daar de doelstelling van deze verordening, namelijk het op voorspelbare, continue, ordelijke en tijdige wijze verlenen van financiële en economische bijstand aan Oekraïne voor 2026 en 2027 om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften die voortkomen uit de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen, in voorkomend geval door middel van een nauwere samenwerking. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om die doelstelling te verwezenlijken.

- (61) Gezien de urgentie die voortvloeit uit de uitzonderlijke omstandigheden ten gevolge van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, wordt het passend geacht gebruik te maken van de uitzondering op de periode van acht weken waarin is voorzien door artikel 4 van Protocol nr. 1 betreffende de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie, gehecht aan het VEU, aan het VWEU en aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.
- (62) In het licht van de situatie in Oekraïne moet deze verordening met spoed in werking treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp

1. Deze verordening geeft uitvoering aan nauwere samenwerking bij het opzetten van een instrument voor het verlenen van bijstand van de Unie aan Oekraïne in 2026 en 2027 in de vorm van een lening die moet worden terugbetaald met door Rusland verschuldigde herstelbetalingen (de “steunlening aan Oekraïne”).
2. Deze verordening voorziet in de doelstelling van de steunlening aan Oekraïne, de financiering ervan, de vormen van Uniefinanciering op grond ervan en de regels voor de verstrekking van die financiering.

Artikel 2

Doelstelling van de steunlening aan Oekraïne

1. De algemene doelstelling van de steunlening aan Oekraïne is het op voorspelbare, continue, ordelijke, flexibele en tijdige wijze verlenen van financiële en economische bijstand aan Oekraïne om Oekraïne te ondersteunen bij het dekken van zijn financieringsbehoeften die met name het gevolg zijn van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de niet-betaling door Rusland van verschuldigde herstelbetalingen.

2. Om de in lid 1 genoemde algemene doelstelling te verwezenlijken, zijn de specifieke doelstellingen van de steunlening aan Oekraïne:
- a) ondersteuning van de macrofinanciële stabiliteit door het verlichten van de externe en interne financieringsproblemen van Oekraïne; en
 - b) ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne door middel van economische, financiële en technische samenwerking.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 1) “defensieproduct”: goederen, diensten en werken die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2009/81/EG vallen, zoals bepaald in artikel 2 van die richtlijn;
- 2) “EER-EVA-staat”: een lid van de Europese Vrijhandelsassociatie dat lid is van de Europese Economische Ruimte;
- 3) “ERA-leningen”: in aanmerking komende bilaterale leningen en de lening voor macrofinanciële bijstand van de Unie op grond van Verordening (EU) 2024/2773;
- 4) “niet-deelnemende lidstaat”: een lidstaat die niet deelneemt aan de nauwere samenwerking die is aangegaan bij Besluit (EU) 2026/258;

- 5) “deelnemende lidstaat”: een lidstaat die deelneemt aan de nauwere samenwerking die is aangegaan bij Besluit (EU) 2026/258;
- 6) “andere producten voor defensiedoeleinden”: alle goederen, diensten en werken die niet onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2009/81/EG vallen, zoals bepaald in artikel 2 van die richtlijn, en die noodzakelijk zijn voor of gericht zijn op defensiedoeleinden.

Artikel 4

Beschikbare bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne

1. De steunlening aan Oekraïne bedraagt maximaal 90 000 000 000 EUR. Dat bedrag wordt aan Oekraïne ter beschikking gesteld overeenkomstig de financieringsbehoeften van Oekraïne, als bepaald in de overeenkomstig artikel 8 goedgekeurde Oekraïense financieringsstrategie.
2. De steunlening aan Oekraïne is beschikbaar tot en met 31 december 2027. De lening wordt door de Commissie ter beschikking gesteld in tranches, die in een of meer deeltranches aan Oekraïne kunnen worden uitbetaald. Al deze deeltranches moeten uiterlijk op 31 december 2028 zijn uitbetaald.
3. Indien de financieringsbehoeften van Oekraïne aanzienlijk zouden verminderen tijdens de periode van beschikbaarheid van de steunlening aan Oekraïne, ook in geval van een regeling met Rusland voor de oorlogsschade die Oekraïne heeft opgelopen, kan de Commissie, handelend volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure, het niet-uitbetaalde bedrag van de steunlening aan Oekraïne verlagen of schrappen.

4. Overeenkomstig artikel 332 VWEU hebben niet-deelnemende lidstaten recht op een aanpassing overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 met betrekking tot uitgaven die worden gefinancierd uit de goedgekeurde begroting en die voortvloeien uit de uitvoering van de nauwere samenwerking en ten laste komen van de begroting van de Unie, met uitzondering van de administratieve kosten daarvan voor de instellingen. Deze aanpassing omvat met name alle kosten in verband met de schuldafllossingskosten en beroepen op de garantie.

Artikel 5

Voorafgaande voorwaarden voor bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne

1. Een voorafgaande voorwaarde voor het verlenen van bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne is dat Oekraïne de instandhouding en eerbiediging van doeltreffende democratische mechanismen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, voorziet, en dat het de eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van tot minderheden behorende personen, blijft garanderen. De handhaving en eerbiediging van de rechtsstaat omvat ook de bestrijding van corruptie.
2. De Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) zien erop toe dat aan de in lid 1 van dit artikel gestelde voorafgaande voorwaarde is voldaan, met name vóór de vaststelling van het in artikel 8 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad en de in artikel 23 bedoelde vrijgave van middelen. De Commissie houdt bij dat toezicht rekening met relevante aanbevelingen van internationale organen, zoals de Raad van Europa en de Commissie van Venetië. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van dat toezicht.

Hoofdstuk II

Uitvoering van de steunlening aan Oekraïne

Artikel 6

Oekraïense financieringsstrategie

1. Om financiële en economische bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne te ontvangen, dient Oekraïne bij de Commissie in beginsel elk jaar een Oekraïense financieringsstrategie in. De Oekraïense financieringsstrategie bevat nadere gegevens over de financieringsbehoeften en financieringsbronnen van Oekraïne, in beginsel voor de komende 12 maanden.
2. De Oekraïense financieringsstrategie omvat:
 - a) de belangrijkste macro-economische aannamen die aan de Oekraïense financieringsstrategie ten grondslag liggen;
 - b) informatie over de Oekraïense begroting, per kwartaal en per jaar, met inbegrip van:
 - i) het nagestreefde begrotingssaldo voor de overheid, uitgesplitst per subsector van de overheid;
 - ii) de prognoses voor de uitgaven en ontvangsten voor de overheid en haar belangrijkste subsectoren, en de belangrijkste componenten daarvan volgens hun economische classificatie;

- iii) relevante informatie over de algemene overheidsuitgaven naar functie, in het bijzonder op het gebied van defensie;
 - iv) een beschrijving en kwantificering van de maatregelen aan de uitgaven- en ontvangstenzijde in de ontwerpbegroting;
 - v) een bijlage met de methode en de aannamen, en alle andere relevante parameters die aan de begrotingsprognoses ten grondslag liggen;
- c) informatie over de voorbije en verwachte financiële ontwikkelingen bij de overheid van Oekraïne, per kwartaal en per jaar, met inbegrip van:
 - i) informatie over de liquiditeitspositie (kassaldo) van de overheid en haar belangrijkste subsectoren;
 - ii) schuldaflossingen;
 - iii) een schuldemissiestrategie;
 - iv) andere schuldscheppende en -verminderende stromen;
 - v) de stand van de betalingsachterstanden en de verwachte ontwikkelingen daarvan;
- d) informatie over de uitvoering van eerder verleende bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne, met inbegrip van eventuele financiële terugvorderingen daarvan;
- e) informatie over geraamde behoeften aan militaire bijstand in natura;

- f) op basis van de begroting van Oekraïne en de verwachte behoeften aan militaire bijstand in natura, de verwachte externe financieringsbehoeften voor de door die Oekraïense financieringsstrategie bestreken periode, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen in die begroting die nodig zijn voor de in artikel 2, lid 2, vastgelegde doelstellingen. Die uitsplitsing bevat de waarde van de defensieproducten die buiten de Unie en Oekraïne worden aangekocht;
- g) vastgelegde en verwachte externe financiering en militaire bijstand in natura op het moment van indiening van de Oekraïense financieringsstrategie voor de periode waarop die Oekraïense financieringsstrategie betrekking heeft, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen van die externe financiering die moeten worden gebruikt in overeenstemming met de in artikel 2, lid 2, vastgelegde doelstellingen;
- h) op basis van de informatie in de punten f) en g) van dit lid, het verwachte externe financieringstekort waarvoor Oekraïne om bijstand verzoekt in het kader van de steunlening aan Oekraïne binnen die Oekraïense financieringsstrategie, met inbegrip van een uitsplitsing van de bedragen van dat verwachte externe financieringstekort voor de in artikel 2, lid 2, vastgelegde doelstellingen; en
- i) ter ondersteuning van meerjarige uitgaven uit hoofde van hoofdstuk IV van deze verordening, informatie over potentiële meerjarige behoeften en een bijbehorend budget.

3. Oekraïne kan geactualiseerde Oekraïense financieringsstrategieën indienen totdat het maximumbedrag van de steunlening aan Oekraïne als bedoeld in artikel 4, lid 1, ter beschikking is gesteld in het kader van de steunlening aan Oekraïne overeenkomstig artikel 8.

Artikel 7

Beoordeling door de Commissie van de Oekraïense financieringsstrategie

1. De Commissie beoordeelt de overeenkomstig artikel 6 ingediende Oekraïense financieringsstrategie onverwijld.
2. Bij het uitvoeren van de in lid 1 bedoelde beoordeling werkt de Commissie nauw samen met Oekraïne. De Commissie kan opmerkingen maken of aanvullende informatie inwinnen, onder meer door informatie te verifiëren met lidstaten, derde landen en internationale organisaties. Oekraïne verstrekt alle gevraagde aanvullende informatie en kan de Oekraïense financieringsstrategie indien nodig herzien, ook na de indiening ervan.
3. De Commissie beoordeelt de Oekraïense financieringsstrategie en met name:
 - a) de volledigheid, haalbaarheid en samenhang van de Oekraïense financieringsstrategie met de onderliggende aannamen;

- b) de consistentie van de informatie in de Oekraïense financieringsstrategie met externe bronnen, met inbegrip van recente evaluaties van het IMF en informatie van het donorplatform voor Oekraïne en de contactgroep voor de verdediging van Oekraïne;
 - c) de consistentie van het verwachte externe financieringstekort met de volgende indicatieve verdeling van de steunlening aan Oekraïne:
 - i) 30 000 000 000 EUR voor macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening of voor bijstand in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd in het kader van de faciliteit voor Oekraïne op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792;
 - ii) 60 000 000 000 EUR ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne overeenkomstig hoofdstuk IV van deze verordening;
 - d) naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde voorafgaande voorwaarde.
4. Indien de Commissie de Oekraïense financieringsstrategie positief beoordeelt, dient zij onverwijld een voorstel in voor een uitvoeringsbesluit van de Raad overeenkomstig artikel 8.
5. Indien de Commissie het verzoek negatief beoordeelt, stelt zij Oekraïne daarvan onverwijld in kennis, met opgave van de redenen voor haar beoordeling. Een negatieve beoordeling belet Oekraïne niet een herziene Oekraïense financieringsstrategie in te dienen.

6. Wanneer de Commissie een actualisering van de Oekraïense financieringsstrategie beoordeelt, is dit artikel van toepassing.

Artikel 8

Uitvoeringsbesluit van de Raad

1. Indien de Commissie de Oekraïense financieringsstrategie of de actualisering daarvan positief beoordeelt, dient zij bij de Raad een voorstel in voor een uitvoeringsbesluit dat de financiële en economische bijstand mogelijk maakt.
2. Het in lid 1 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad:
 - a) bepaalt het bedrag van de bijstand die aan Oekraïne ter beschikking moet worden gesteld om te helpen bij de uitvoering van de Oekraïense financieringsstrategie, met inbegrip van het bedrag van die bijstand dat ter beschikking wordt gesteld:
 - i) voor begrotingssteun in de vorm van een lening, uit te voeren op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792;
 - ii) voor macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening;
 - iii) ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne overeenkomstig hoofdstuk IV van deze verordening;

- b) stelt het maximumaantal en de indicatieve waarde vast van de tranches van de bijstand die overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening voor macrofinanciële bijstand beschikbaar is.
3. Bij de bepaling van de beschikbaar te stellen bedragen van de steunlening aan Oekraïne:
- a) wordt het maximumbedrag in acht genomen dat beschikbaar is voor de in artikel 4, lid 1, bedoelde steunlening aan Oekraïne;
 - b) wordt rekening gehouden met de noodzaak te zorgen voor een billijke lastenverdeling met andere donoren bij het dekken van de financieringsbehoeften van Oekraïne;
 - c) wordt bepaald, voor begrotingssteun, in welke mate reguliere begrotingssteun kan worden verleend in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, of als macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening, naargelang het geval.
4. De Raad stelt het in lid 1 bedoelde uitvoeringsbesluit onverwijld vast.

Artikel 9

Complementariteit en coördinatie

1. Bij de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne werkt de Commissie nauw samen met Oekraïne, de lidstaten, relevante internationale organen en donoren aan Oekraïne, in het bijzonder via het donorplatform voor Oekraïne en de contactgroep voor de verdediging van Oekraïne, om te zorgen voor een coherente en consistente aanpak van degenen die Oekraïne ondersteunen om tegemoet te komen aan de behoeften van Oekraïne aan financiële en economische bijstand. Daarbij maakt de Commissie gebruik van de deskundigheid van de EDEO.
2. De artikelen 5, 7, 13, 14 en 15 en artikel 23, lid 1, punt b), van deze verordening zijn van toepassing overeenkomstig Besluit 2010/427/EU.

Hoofdstuk III

Begrotingssteun in de vorm van macro-financiële bijstand

Artikel 10

Oogmerk

1. De macrofinanciële bijstand draagt bij tot het dichten van het financieringstekort van Oekraïne, zoals vastgesteld in een positief beoordeelde Oekraïense financieringsstrategie.

2. De uitbetaling van de macro-financiële bijstand wordt door de Commissie beheerd op basis van haar beoordeling van de in artikel 5, lid 1, bedoelde voorafgaande voorwaarde en de bevredigende uitvoering van de beleidsvoorwaarden die zijn opgenomen in het in artikel 11 bedoelde memorandum van overeenstemming.

Artikel 11

Memorandum van overeenstemming

1. Wat de in artikel 8, lid 2, punt a), ii), bedoelde goedgekeurde bedragen aan macrofinanciële bijstand betreft, komt de Commissie met Oekraïne beleidsvoorwaarden overeen waaraan de macrofinanciële bijstand moet worden gekoppeld. Die beleidsvoorwaarden worden vastgelegd in een memorandum van overeenstemming.
2. De beleidsvoorwaarden bevatten robuuste en ambitieuze hervormingstoezeggingen, waaronder toezeggingen die er met name op zijn gericht om de verkrijging van inkomsten te versterken ter ondersteuning van de financieringsbehoeften van Oekraïne en de onderliggende oorzaken van corruptie in de overheidsfinanciën aan te pakken, onder meer door het verbeteren van de houdbaarheid en kwaliteit van de overheidsuitgaven en het vergroten van de efficiëntie, transparantie en verantwoordingsplicht van de systemen voor het beheer van de overheidsfinanciën. In voorkomend geval zijn die toezeggingen in overeenstemming met elk programma dat Oekraïne met het IMF heeft, en waar passend gaan zij verder dan die toezeggingen. De Commissie houdt regelmatig toezicht op de vooruitgang die wordt geboekt bij het nakomen van de toezeggingen.

3. De Commissie keurt de ondertekening van het memorandum van overeenstemming en van de wijzigingen ervan goed door middel van uitvoeringshandelingen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Hoofdstuk IV

Beheer van de bijstand

ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne

Artikel 12

Oogmerk

1. De bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne heeft tot doel Oekraïne in staat te stellen dringende en grote overheidsinvesteringen te doen ter ondersteuning van de Oekraïense defensie-industrie en haar integratie in de Europese defensie-industrie als reactie op en na de huidige crisis. Die bijstand moet in het bijzonder bijdragen tot de wederopbouw, het herstel en de modernisering van de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, om de gereedheid van de defensie-industrie te vergroten, rekening houdend met de geleidelijke toekomstige integratie in de Europese technologische en industriële defensiebasis en door middel van steun voor de tijdige beschikbaarheid van defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden, via samenwerking tussen de Unie en Oekraïne.

2. De activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne moeten verband houden met defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden en zijn gericht op:
- a) de versnelde aanpassing van de Oekraïense defensie-industrie aan structurele veranderingen, onder meer door productiecapaciteit te creëren en deze op te voeren alsmede daarmee samenhangende ondersteunende activiteiten;
 - b) de verbetering van de tijdige beschikbaarheid van defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden voor Oekraïne, onder meer door hun leveringstermijn te verkorten, productieslots te reserveren of voorraden van defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden, tussenproducten of grondstoffen aan te leggen; of
 - c) de versterking van de grensoverschrijdende samenwerking tussen de Europese technologische en industriële defensiebasis en de Oekraïense technologische en industriële defensiebasis, rekening houdend met de behoeften van Oekraïne op het gebied van de versterking van de defensie-industrie en overheidsopdrachten op defensiegebied, zodat defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden die door de Oekraïense defensie-industrie en de Europese defensie-industrie worden vervaardigd, onderling uitwisselbaar zijn.

Artikel 13
Subsidiabiliteit

1. De activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden komen in aanmerking voor bijstand, mits ze voldoen aan de in dit artikel vastgestelde subsidiabiliteitsvoorwaarden.
2. Defensieproducten behoren tot een van de volgende categorieën:
 - a) categorie één: munitie en raketten; artilleriesystemen, met inbegrip van vermogens voor diepe precisieaanvallen; grondgevechtsvermogen en de bijbehorende ondersteuningssystemen, met inbegrip van militaire uitrusting en infanteriewapens; kleine drones (NAVO-klasse 1) en bijbehorende droneafweersystemen; bescherming van kritieke infrastructuur; cyber; en militaire mobiliteit, met inbegrip van antimobiliteitsmaatregelen;
 - b) categorie twee: lucht- en raketafweersystemen; maritieme oppervlakte- en onderwatervermogens; andere dan kleine drones (NAVO-klassen 2 en 3) en bijbehorende droneafweersystemen; strategische hulpmiddelen zoals, maar niet beperkt tot, strategisch luchttransport, bijtanken in de lucht, C4 ISTAR-systemen, en ruimteactiva en -diensten; bescherming van ruimteactiva; artificiële intelligentie en elektronische oorlogvoering.

3. De activiteiten, uitgaven en maatregelen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne in verband met defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden mogen niet in strijd zijn met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zoals vastgesteld in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) op grond van titel V van het VEU, met inbegrip van de eerbiediging van het beginsel van goede nabuurschapsbetrekkingen, noch met de in artikel 2 van deze verordening vastgestelde doelstellingen.
4. Defensieproducten worden geproduceerd met inachtneming van de volgende voorwaarden:
 - a) bij de productie van de defensieproducten betrokken fabrikanten en onderaannemers zijn gevestigd en hebben hun uitvoerende bestuursstructuren in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne. Zij staan niet onder zeggenschap van een ander derde land dan een EER-EVA-staat of Oekraïne, of van een andere entiteit uit een derde land die niet in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne is gevestigd;

- b) om rekening te houden met de industriële samenwerking met partners van buiten de EU, kunnen, in afwijking van punt a), defensieproducten waarbij een onderaannemer betrokken is aan wie tussen 15 % en 35 % van de waarde van de opdracht is toegewezen, en die niet gevestigd is in of zijn uitvoerende bestuursstructuren niet heeft in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne, in aanmerking komen, mits aan ten minste een van de volgende voorwaarden is voldaan:
- i) er is vóór 28 mei 2025 een rechtstreekse contractuele relatie met betrekking tot het defensieproduct tot stand gebracht tussen de fabrikant en die onderaannemer; of
 - ii) de fabrikant verbindt zich ertoe om binnen twee jaar na te gaan of het haalbaar is de productiemiddelen van die onderaannemer te vervangen door alternatieve, restrictievrije productiemiddelen van oorsprong uit de Unie, uit een EER-EVA-staat of uit Oekraïne, die aan de technische en termijneisen voldoen;

- c) in afwijking van punt a) van dit lid komen defensieproducten waarbij in de Unie gevestigde fabrikanten of onderaannemers betrokken zijn die onder zeggenschap staan van een ander derde land dan een EER-EVA-staat of Oekraïne of een andere entiteit uit een derde land die niet in de Unie, in een EER-EVA-staat of in Oekraïne is gevestigd, in aanmerking indien die fabrikant of onderaannemer is onderworpen aan een screening in de zin van Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad²⁵ en, indien nodig, aan passende risicobeperkende maatregelen, of indien die fabrikant of onderaannemer overeenkomstig punt d) van dit lid garanties biedt die zijn geverifieerd door de lidstaat waarin hij is gevestigd;
- d) de garanties als bedoeld in punt c) van dit lid waarborgen dat de betrokkenheid van de fabrikant of onderaannemer bij de productie van het defensieproduct niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zoals vastgelegd in het kader van het GBVB op grond van titel V van het VEU. Die garanties moeten met name aantonen dat er voor de activiteiten, uitgaven en maatregelen, maatregelen zijn ingebouwd die ervoor zorgen dat:
 - i) de zeggenschap over de fabrikant of onderaannemer niet zodanig wordt uitgeoefend dat zijn vermogen om de ondersteunde activiteiten, uitgaven en maatregelen uit te voeren, wordt belemmerd of beperkt; en

²⁵ Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie (PB L 79I van 21.3.2019, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- ii) de toegang van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land tot gerubriceerde of gevoelige informatie met betrekking tot het defensieproduct wordt verhinderd, en de werknemers of andere personen die bij de productie van het defensieproduct betrokken zijn, beschikken over een door een lidstaat afgegeven nationale veiligheidsmachtiging, waar passend overeenkomstig de nationale wet- en regelgeving van die lidstaat;
- e) de infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen van de bij de productie van de defensieproducten betrokken fabrikanten en onderaannemers, bevinden zich op het grondgebied van een lidstaat, een EER-EVA-staat, of Oekraïne. Indien de bij de productie van de defensieproducten betrokken fabrikanten of onderaannemers niet over direct beschikbare alternatieven of relevante infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen op het grondgebied van een lidstaat, een EER-EVA-staat, of Oekraïne beschikken, kunnen zij hun infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen gebruiken die zich buiten dergelijk grondgebied bevinden of aldaar worden gehouden, mits dat gebruik niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten;

- f) de bij de productie van de defensieproducten betrokken fabrikanten en onderaannemers kunnen worden geacht aan de in dit lid vermelde subsidiabiliteitsvoorwaarden te voldoen als ze hebben voldaan aan gelijkwaardige voorwaarden uit hoofde van Verordeningen (EU) 2018/1092²⁶, (EU) 2021/697²⁷, (EU) 2023/1525²⁸ of (EU) 2023/2418²⁹ van het Europees Parlement en de Raad of Verordening (EU) 2025/1106 en op voorwaarde dat de vervulling van die voorwaarden niet in twijfel wordt getrokken door latere veranderingen;
- g) de kosten van onderdelen van oorsprong van buiten de Unie, de EER-EVA-staten en Oekraïne bedragen niet meer dan 35 % van de geschatte kosten van de onderdelen van het defensieproduct. Geen enkel onderdeel mag afkomstig zijn van een derde land dat de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie of haar lidstaten schendt;

²⁶ Verordening (EU) 2018/1092 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot instelling van het industrieel ontwikkelingsprogramma voor de Europese defensie ter ondersteuning van het concurrentievermogen en de innovatieve capaciteit van de defensie-industrie van de Unie (PB L 200 van 7.8.2018, blz. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

²⁷ Verordening (EU) 2021/697 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 tot oprichting van het Europees Defensiefonds en tot intrekking van Verordening (EU) 2018/1092 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

²⁸ Verordening (EU) 2023/1525 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 2023 betreffende de ondersteuning van de productie van munitie (PB L 185 van 24.7.2023, blz. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

²⁹ Verordening (EU) 2023/2418 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot vaststelling van een instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen (Edirpa) (PB L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

- h) voor defensieproducten die verband houden met categorie twee als bedoeld in lid 2, punt b), van dit artikel, hebben fabrikanten de mogelijkheid om, zonder beperkingen opgelegd door derde landen of entiteiten uit derde landen, te beslissen over de definitie, aanpassing en ontwikkeling van het ontwerp van het aangekochte defensieproduct, en zijn zij daarbij ook wettelijk bevoegd om onderdelen die onderworpen zijn aan door derde landen of entiteiten uit derde landen opgelegde beperkingen te vervangen of te verwijderen.

Voor de toepassing van de eerste alinea van dit lid wordt onder “bij de productie van de defensieproducten betrokken onderaannemers” verstaan: elke juridische entiteit die kritieke productiemiddelen levert met unieke kenmerken die essentieel zijn voor de werking van het defensieproduct, waaraan ten minste 15 % van de waarde van de opdracht wordt toegewezen, en die voor het uitvoeren van de opdracht toegang tot gerubriceerde informatie behoeft.

- 5. In afwijking van de leden 2 en 4 en met volledige inachtneming van lid 3 komt, indien er een dringende behoefte is aan de levering van een bepaald defensieproduct als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne, de aanbesteding van een defensieproduct dat niet voldoet aan een of meer van de voorwaarden van de leden 2 en 4, in aanmerking voor financiële bijstand uit hoofde van dit hoofdstuk, op voorwaarde dat:
 - a) er geen gelijkwaardig product is dat in die dringende behoefte voorziet en aan de voorwaarden van de leden 2 en 4 voldoet, of het niet op de vereiste schaal beschikbaar is en waarvan de leveringstermijn in verhouding staat tot de urgentie van de situatie en de onmiddellijke operationele behoeften van Oekraïne; of

- b) de leveringstermijn van dat defensieproduct aanzienlijk korter is dan van een defensieproduct dat aan de voorwaarden van de leden 2 en 4 van dit artikel zou voldoen, zelfs als voor dat defensieproduct een als prioritair aangemerkt verzoek als bedoeld in artikel 19 zou zijn ingediend.

In dat geval verstrekt Oekraïne de informatie waarover het redelijkerwijs beschikt en waaruit blijkt dat aan de voorwaarden voor de toepassing van deze afwijking is voldaan. Die informatie wordt zonder onnodige vertraging door de Commissie na overleg met de in artikel 15 bedoelde deskundigengroep gecontroleerd.

De aankoop van defensieproducten bij in andere derde landen dan EER-EVA-staten en Oekraïne gevestigde fabrikanten vindt alleen plaats wanneer er in de Unie, de EER-EVA-staten en Oekraïne geen andere alternatieven beschikbaar zijn onder de in de eerste alinea, punten a) en b) beschreven omstandigheden. In verband met de eerste alinea, punten a) en b), omvat die informatie een juridische verbintenis om de leveringstermijn in acht te nemen.

De Commissie keurt de in dit lid bedoelde afwijkingen goed door middel van uitvoeringshandelingen, handelend overeenkomstig de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

6. Indien van toepassing zorgen de deelnemende lidstaten ervoor dat de aanbestedingsprocedures en de opdrachten voor andere producten voor defensiedoeleinden die voortvloeien uit in het kader van de steunlening aan Oekraïne gesteunde aanbestedingen, passende subsidiabiliteitsvoorwaarden omvatten ter bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en de lidstaten.

7. In afwijking van lid 4 worden bijdragen overeenkomstig lid 8, punt e), gebruikt conform de subsidiabiliteitsvoorwaarden van het betrokken programma van de Unie.
8. Activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensieproducten of andere producten voor defensiedoeleinden worden uitgevoerd volgens een van de volgende wijzen van uitvoering:
 - a) aanbestedingen door Oekraïne, op voorwaarde dat de aanbesteding en de levering worden gevalideerd door de Commissie of deelnemende lidstaten. Oekraïne is verantwoordelijk voor dergelijke aanbestedingen overeenkomstig het Oekraïense recht, waarbij de validatie door de Commissie of deelnemende lidstaten steekproefsgewijze controles van contractuele documentatie, facturen en leveringscertificaten, fysieke inspecties van leveranciers en fysieke controles van leveringen omvat;
 - b) aanbestedingen van Oekraïne die een gemeenschappelijke aanbesteding vormen overeenkomstig Verordening (EU) 2025/1106;
 - c) overeenkomsten tussen Oekraïne en lidstaten of het Europees Defensieagentschap (EDA);
 - d) aanbestedingsovereenkomsten tussen Oekraïne en internationale of intergouvernementele organisaties; of

- e) bijdragen van Oekraïne aan het bij Verordening (EU) 2025/2643 ingestelde instrument voor steun aan Oekraïne, het bij Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde investeringskader voor Oekraïne voor goederen voor tweërlei gebruik of andere programma's van de Unie.

Activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met andere producten voor defensiedoeleinden kunnen ook worden uitgevoerd door middel van aanbestedingen door Oekraïne in het geval van aanbestedingen van minder dan 7 000 000 EUR, op voorwaarde dat een goed financieel beheer en de bescherming van de financiële belangen van de Unie worden gewaarborgd.

- 9. Opdrachten die door Oekraïne zijn aangegaan in verband met aanbestedingen, overeenkomsten of bijdragen zoals vermeld in lid 8 komen in aanmerking als ze na 14 januari 2026 zijn ondertekend, op voorwaarde dat ze voldoen aan dit artikel.
- 10. De Commissie heeft de bevoegdheid om overeenkomstig artikel 26 gedelegeerde handelingen vast te stellen teneinde deze verordening aan te vullen door een uitbreiding van de subsidiabiliteit tot andere derde landen dan EER-EVA-staten en Oekraïne die de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten niet schenden, op voorwaarde dat die derde landen een overeenkomst met de Unie hebben gesloten overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106 van de Raad. Elke gedelegeerde handeling specificeert voor elk van de betrokken derde landen op welke defensieproducten deze bepaling van toepassing is. Bij de inwerkingtreding van een gedelegeerde handeling wordt het derde land geacht een van de EER-EVA-staten en Oekraïne te zijn voor de toepassing van artikel 13, lid 4, met betrekking tot die defensieproducten.

11. Niettegenstaande lid 10 kan de Raad, op voorstel van de Commissie, een uitvoeringshandeling vaststellen om te bepalen dat een ander derde land dan de EER-EVA-staten en Oekraïne dat de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten niet schendt en dat geen overeenkomst met de Unie heeft gesloten overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EU) 2025/1106, aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- a) het derde land heeft zich ertoe verbonden een billijke en evenredige financiële bijdrage te leveren aan de kosten die voortvloeien uit leningen, die in verhouding staat tot de waarde van de opdrachten die aan in dat derde land gevestigde entiteiten zijn gegund. Die bijdrage neemt de vorm aan van contanten voor de subsidie voor financieringskosten op basis van een bijdrageovereenkomst tussen het derde land en de Unie. De bijdrage vormt externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 2, punt e), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509;
- b) het derde land is een veiligheids- en defensiepartnerschap met de Unie aangegaan; en
- c) het derde land verleent op significante wijze financiële en militaire steun aan Oekraïne.

In de uitvoeringshandeling van de Raad wordt voor elk van de betrokken derde landen gespecificeerd op welke defensieproducten deze bepaling van toepassing is, rekening houdend met de voorwaarden van dit lid.

Bij de inwerkingtreding van de uitvoeringshandeling van de Raad wordt het derde land geacht een van de EER-EVA-staten en Oekraïne te zijn die worden genoemd voor de toepassing van artikel 13, lid 4, wat die defensieproducten betreft.

De Raad kan het voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen wijzigen en de aldus gewijzigde tekst door middel van een uitvoeringsbesluit vaststellen.

Artikel 14

Productschema's

1. Met betrekking tot de goedgekeurde steunbedragen voor de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne als bedoeld in artikel 8, lid 2, punt a), iii), stelt Oekraïne een schema op voor elke activiteit, uitgave of maatregel in verband met een defensieproduct of ander product voor defensiedoeleinden waarvoor het om bijstand wil verzoeken. Dat schema bevat:
 - a) een beschrijving van het defensieproduct of ander product voor defensiedoeleinden;
en
 - b) informatie over de naleving van artikel 13.

2. Oekraïne evalueert het tijdschema met de Commissie met het oog op het verzekeren van de naleving van artikel 13. Als Oekraïne geen wijze van uitvoering overeenkomstig artikel 13, lid 8, bepaalt of als de Commissie van oordeel is dat een alternatieve wijze van uitvoering goedkoper, efficiënter of effectiever is, kan de Commissie Oekraïne een wijze van uitvoering voorstellen. Als de Commissie Oekraïne de meest geschikte wijze van uitvoering voorstelt, houdt zij rekening met de tijdige levering van het desbetreffende defensieproduct of andere product voor defensiedoeleinden, de desbetreffende activiteit, uitgave of maatregel, de beschikbare prijzen, de eerdere ervaring met die wijze van uitvoering en, indien nodig, de eerdere ervaring met fabrikanten in het kader van die wijze van uitvoering. Bij het bepalen of een alternatieve uitvoeringsmethode goedkoper is of bij het beoordelen van de beschikbare prijzen houdt de Commissie rekening met eventuele medefinanciering door de lidstaten.
3. In afwijking van lid 1 van dit artikel is Oekraïne niet verplicht een uitvoeringsschema overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt e), op te stellen.

Artikel 15

Deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne

1. Om te helpen bij de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne, richt de Commissie een deskundigengroep voor de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne op.

2. De deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne bestaat niet alleen uit vertegenwoordigers van de Commissie, de EDEO en het EDA, maar ook uit vertegenwoordigers van deelnemende lidstaten en de EER-EVA-staten. De in artikel 13, lid 10, vermelde derde landen mogen vertegenwoordigers benoemen. Oekraïne wordt indien nodig uitgenodigd op de vergaderingen van de deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne.
3. De deskundigengroep inzake de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne verstrekt advies, expertise en ondersteuning met betrekking tot defensieproducten en andere producten voor defensiedoeleinden, alsook met betrekking tot de wijze van uitvoering, met betrekking tot de afwijkingen uit hoofde van artikel 13, lid 5, en met betrekking tot de productschema's.

Artikel 16

Beheer van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne

Oekraïne opent een speciale rekening die uitsluitend bestemd is voor het beheer van de financiële en economische bijstand die wordt ontvangen ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne. Met betrekking tot die rekening gelden de volgende regels:

- a) alle vereiste betalingen van opdrachten of overeenkomsten voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne, worden via die rekening verricht;
- b) de Commissie krijgt het recht om toezicht op die rekening te houden;

- c) Oekraïne bezorgt de Commissie maandelijks een verslag, dat binnen tien werkdagen na het einde van elke maand moet worden ingediend en dat de volgende informatie bevat:
- i) de datum en het bedrag van elke betaling die in de voorgaande maand vanaf de rekening is verricht;
 - ii) de naam van de ontvanger van elke betaling;
 - iii) een beschrijving van het doel van elke betaling en wat het verband is met de opdrachten of overeenkomsten die in het kader van verzoeken tot financiering zijn ingediend;
 - iv) alle andere informatie waar de Commissie redelijkerwijs om kan verzoeken.

Artikel 17

Toezicht op de uitvoering

1. De Commissie houdt overeenkomstig dit artikel toezicht op de uitvoering van de bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteiten van Oekraïne, en in het bijzonder op de levering van producten.
2. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt a), die door de Commissie worden gevalideerd, maakt de Commissie gebruik van het daarin opgenomen validatieproces.

3. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt a), die door deelnemende lidstaten worden gevalideerd, houdt de deelnemende lidstaat overeenkomstig die bepaling toezicht op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en brengt hij verslag uit aan de Commissie.
4. Voor aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt b), houden de deelnemende lidstaten die deel uitmaken van een dergelijke gemeenschappelijke aanbesteding toezicht op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en brengen zij verslag uit aan de Commissie. Wanneer een niet-deelnemende lidstaat in het kader van een gemeenschappelijke aanbesteding uit hoofde van Verordening (EU) 2025/1106 ermee instemt gebonden te zijn door de subsidiabiliteitsregels van deze verordening en deze toe te passen, de bescherming van de financiële belangen van de Unie waarborgt en de aanbestedende dienst is die namens de andere landen optreedt, eist Oekraïne als voorwaarde voor de deelname van die niet-deelnemende lidstaat dat hij toezicht houdt op de uitvoering van de aanbesteding en de levering, en verslag uitbrengt aan de Commissie.

5. Voor overeenkomsten tussen Oekraïne en deelnemende lidstaten overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt c), houdt de deelnemende lidstaat toezicht op de uitvoering van de overeenkomst en de levering en brengt hij verslag uit aan de Commissie. In overeenkomsten tussen Oekraïne en niet-deelnemende lidstaten overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt c), neemt Oekraïne verplichtingen op voor de desbetreffende niet-deelnemende lidstaat om gebonden te zijn door de subsidiabiliteitsregels van deze verordening en deze toe te passen, om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen en om toezicht te houden op de uitvoering van de overeenkomst en de levering, en daarover verslag uit te brengen aan de Commissie.
6. Voor overeenkomsten tussen Oekraïne en het EDA overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt c), houdt het EDA toezicht op de uitvoering van de overeenkomst en de levering en brengt het verslag uit aan de Commissie.
7. Voor aanbestedingsovereenkomsten tussen Oekraïne en internationale of intergouvernementele organisaties overeenkomstig artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt d), neemt Oekraïne in dergelijke aanbestedingsovereenkomsten verplichtingen voor de respectieve internationale of intergouvernementele organisaties op om toezicht te houden op de uitvoering van de aanbesteding en de levering en om verslag uit te brengen aan de Commissie.

8. De leden 1 tot en met 7 van dit artikel zijn niet van toepassing op aanbestedingen door Oekraïne overeenkomstig artikel 13, lid 8, met betrekking tot activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met andere producten voor defensiedoeleinden van minder dan 7 000 000 EUR. Oekraïne brengt echter regelmatig verslag uit aan de Commissie over de wijze waarop het toezicht houdt op de uitvoering van deze aanbestedingen en leveringen. De Commissie voert risicogebaseerde controles uit.
9. Als Oekraïne de Commissie er overeenkomstig artikel 20, lid 2, punt g), van in kennis stelt dat een opdracht of overeenkomst niet is uitgevoerd of als de Commissie merkt dat producten uit hoofde van dit artikel niet zijn geleverd of middelen op de in artikel 16 vermelde rekening niet zijn gebruikt, treedt de Commissie met Oekraïne in overleg om die middelen overeenkomstig deze verordening anders te gebruiken.

Artikel 18

Wijziging van raamovereenkomsten of opdrachten

1. Als activiteiten, uitgaven en maatregelen in verband met defensieproducten binnen de Unie worden uitgevoerd door middel van de in artikel 13, lid 8, eerste alinea, punt b) of punt c), vermelde wijzen, zijn de regels van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel van toepassing op een bestaande raamovereenkomst of opdracht die betrekking heeft op de aankoop van defensieproducten die in die wijze van uitvoering wordt gebruikt en die niet voorziet in de mogelijkheid om ze ingrijpend te wijzigen. Bij de toepassing van de leden 2 en 3 van dit artikel verkrijgt de aanbestedende dienst die de raamovereenkomst heeft gesloten of de opdracht is overeengekomen, de voorafgaande toestemming van de onderneming waarmee hij die raamovereenkomst heeft gesloten of die opdracht is overeengekomen.

2. Een aanbestedende dienst van een deelnemende lidstaat kan een bestaande raamovereenkomst of opdracht voor defensieproducten wijzigen als die raamovereenkomst is gesloten of die opdracht is overeengekomen met een onderneming die voldoet aan criteria die gelijkwaardig zijn aan die van artikel 13, leden 4 en 5, van deze verordening, teneinde Oekraïne toe te voegen als partij bij die raamovereenkomst of opdracht.
3. In afwijking van artikel 29, lid 2, derde alinea, van Richtlijn 2009/81/EG kan een aanbestedende dienst van een deelnemende lidstaat de in een raamovereenkomst of opdracht vastgelegde hoeveelheden substantieel wijzigen, met een geraamde waarde die de in artikel 8 van Richtlijn 2009/81/EG vastgelegde drempelbedragen overschrijdt, als die raamovereenkomst is gesloten of die opdracht is overeengekomen met een onderneming die voldoet aan criteria die gelijkwaardig zijn aan die van artikel 13, leden 4 en 5, van deze verordening, en voor zover de wijziging strikt noodzakelijk is voor de toepassing van lid 2 van dit artikel.
4. Voor de berekening van de in lid 3 vermelde waarde wordt — voor zover de opdracht in een indexeringsclausule voorziet — de geactualiseerde waarde als referentiepunt gehanteerd.
5. Een aanbestedende dienst die in de in lid 2 of lid 3 van dit artikel bedoelde gevallen een raamovereenkomst of opdracht heeft aangepast, vermeldt dit in een aankondiging die hij in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekendmaakt overeenkomstig artikel 32 van Richtlijn 2009/81/EG.

6. In de in de leden 2 en 3 bedoelde gevallen is het beginsel van gelijke rechten en verplichtingen van toepassing op de betrekkingen tussen de aanbestedende diensten die partij zijn bij de raamovereenkomst of opdracht, met name wat betreft de kosten van extra aangekochte hoeveelheden.

Artikel 19

Vrijwillige prioritering van defensieproducten

1. Uitsluitend voor de toepassing van deze verordening en in het geval Oekraïne wordt geconfronteerd met ernstige moeilijkheden bij het plaatsen of uitvoeren van een opdracht voor de levering van defensieproducten die dringend nodig zijn en voldoen aan de subsidiabiliteitsvereisten van artikel 13, lid 4 of lid 5, kan een marktdeelnemer samen met de deelnemende lidstaat op het grondgebied waarvan zijn productielocatie is gevestigd, bij de Commissie een gezamenlijk verzoek indienen om een prioriteringsmaatregel uit te vaardigen waarbij prioriteit wordt gegeven aan een bepaalde opdracht voor dergelijke door die marktdeelnemer vervaardigde producten.
2. Het in lid 1 bedoelde gezamenlijke verzoek bevat de volgende gegevens:
 - a) het oorspronkelijke verzoek van Oekraïne;
 - b) de lijst van producten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, de specificaties en de hoeveelheden waarin ze moeten worden geleverd;
 - c) de termijnen waarbinnen de defensieproducten moeten worden geleverd;

- d) bewijs dat de marktdeelnemer niet aan het in punt a) bedoelde verzoek van Oekraïne kan voldoen zonder een prioriteringsmaatregel; en
 - e) een indicatie van een billijke en redelijke prijs waartegen de prioriteringsmaatregel kan worden geplaatst, alsook elementen ter staving van die prijs.
- 3. Als de Commissie een in lid 1 vermeld verzoek heeft ontvangen, beoordeelt zij dat verzoek zonder onnodige vertraging.
- 4. De Commissie baseert de in lid 3 bedoelde beoordeling op objectieve, feitelijke, meetbare en onderbouwde gegevens, met de bedoeling te bepalen of een dergelijke prioritering essentieel is om de in lid 1 bedoelde ernstige moeilijkheden te overwinnen.
- 5. Als uit de in lid 3 bedoelde beoordeling blijkt dat de prioritering essentieel is, stelt de Commissie door middel van een uitvoeringshandeling een prioriteringsmaatregel vast waarin het volgende wordt bepaald:
 - a) de rechtsgrondslag van het als prioritair aangemerkte verzoek waaraan de marktdeelnemer moet voldoen;
 - b) de lijst van producten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, de specificaties en de hoeveelheden waarin ze moeten worden geleverd;
 - c) de termijnen waarbinnen het als prioritair aangemerkte verzoek moet worden afgehandeld;

- d) de begunstigden van het als prioritair aangemerkte verzoek;
- e) de omvang van de contractuele verplichtingen waarop het als prioritair aangemerkte verzoek voorrang heeft;
- f) de vrijstelling van contractuele aansprakelijkheid onder de in lid 7 vastgelegde voorwaarden; en
- g) de in de leden 12 tot en met 18 vermelde sancties voor niet-naleving van de uit die uitvoeringshandeling voortvloeiende verplichtingen.

De in de eerste alinea van dit lid vermelde uitvoeringshandeling wordt vastgesteld volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

6. De in lid 5 vermelde prioriteringsmaatregel:

- a) wordt geplaatst tegen een billijke en redelijke prijs, waarbij naar behoren rekening wordt gehouden met de alternatieve kosten van de marktdeelnemer voor het vervullen van de prioriteringsmaatregel ten opzichte van bestaande contractuele verplichtingen; en
- b) heeft voorrang op alle privaatrechtelijke of publiekrechtelijke contractuele verplichtingen met betrekking tot de defensieproducten waarop de prioriteringsmaatregel van toepassing is, onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling.

7. De marktdeelnemer ten aanzien waarvan op grond van lid 5 een prioriteringsmaatregel is ingediend, is niet aansprakelijk voor het niet nakomen van een contractuele verplichting die onder het recht van een deelnemende lidstaat valt, op voorwaarde dat:
- a) de niet-nakoming van een contractuele verplichting strikt noodzakelijk is voor de naleving van de vereiste prioritering;
 - b) is voldaan aan de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling; en
 - c) het in lid 1 vermelde verzoek niet uitsluitend tot doel had een eerdere privaatrechtelijke of publiekrechtelijke prestatieverplichting op onrechtmatige wijze te ontlopen.
8. De marktdeelnemer ten aanzien waarvan een prioriteringsmaatregel is ingediend, kan de Commissie verzoeken de in lid 5 vermelde uitvoeringshandeling te wijzigen als hij van mening is dat dit naar behoren gerechtvaardigd is om een van de volgende redenen:
- a) als de marktdeelnemer wegens ontoereikende productievermogens of productiecapaciteiten niet in staat is de prioriteringsmaatregel uit te voeren, zelfs niet als het verzoek met voorrang wordt behandeld;
 - b) als de uitvoering van de prioriteringsmaatregel een onredelijke economische last en bijzondere moeilijkheden voor de marktdeelnemer met zich mee zou brengen.

9. De marktdeelnemer verstrekt alle relevante en onderbouwde informatie aan de hand waarvan de Commissie de gegrondheid van het in lid 8 vermelde verzoek tot wijziging kan beoordelen.
10. Op basis van het onderzoek van de door de marktdeelnemer verstrekte redenen en bewijzen kan de Commissie, na raadpleging en voorafgaande toestemming van de deelnemende lidstaat op het grondgebied waarvan de desbetreffende productielocatie van de betrokken marktdeelnemer is gevestigd, haar uitvoeringshandeling wijzigen teneinde de betrokken marktdeelnemer geheel of gedeeltelijk te ontheffen van zijn verplichtingen uit hoofde van dit artikel.
11. Als een marktdeelnemer, nadat hij er uitdrukkelijk mee heeft ingestemd om prioriteit te geven aan de door de Commissie gevraagde opdrachten, opzettelijk of door grove nalatigheid niet voldoet aan de verplichting om prioriteit te geven aan die opdrachten, worden hem de in de leden 12 tot en met 18 vastgelegde geldboeten opgelegd, tenzij:
 - a) de marktdeelnemer niet in staat is het als prioritair aangemerkte verzoek uit te voeren wegens ontoereikende productievermogens of productiecapaciteiten, of om technische redenen; of
 - b) de uitvoering of voltooiing van het verzoek een onredelijke economische last en bijzondere moeilijkheden voor de marktdeelnemer met zich mee zou brengen, met inbegrip van aanzienlijke risico's voor de bedrijfscontinuïteit.

De ontvangsten uit de geldboeten vormen externe bestemmingsontvangsten in de zin van artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 voor een programma voor externe bijstand waarvoor Oekraïne in aanmerking komt.

12. Als de Commissie dit noodzakelijk en evenredig acht, kan zij door middel van uitvoeringshandelingen geldboeten van maximaal 300 000 EUR aan de marktdeelnemers opleggen als de marktdeelnemer opzettelijk of door grove nalatigheid niet voldoet aan de verplichting om het als prioritair aangemerkte verzoek op grond van dit artikel uit te voeren.

De in de eerste alinea van dit lid vermelde uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 27, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure.

13. Alvorens een besluit op grond van lid 12 te nemen, stelt de Commissie de betrokken marktdeelnemer in de gelegenheid te worden gehoord overeenkomstig lid 15. Om te bepalen of geldboeten noodzakelijk en evenredig worden geacht, houdt de Commissie rekening met elke naar behoren gemotiveerde rechtvaardiging die door de marktdeelnemer wordt verstrekt.
14. Bij de vaststelling van het bedrag van de geldboete houdt de Commissie rekening met de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, met inbegrip van de vraag of de marktdeelnemer gedeeltelijk heeft voldaan aan de als prioritair aangemerkte opdracht of het als prioritair aangemerkte verzoek.

15. Voordat de Commissie een besluit op grond van lid 12 neemt, vergewist zij zich ervan dat de betrokken marktdeelnemers in de gelegenheid zijn gesteld opmerkingen in te dienen over:
- a) de voorlopige bevindingen van de Commissie, met inbegrip van alle zaken waartegen de Commissie bezwaren heeft gemaakt;
 - b) de maatregelen die de Commissie eventueel voornemens is te nemen in het licht van de voorlopige bevindingen op grond van in punt a) van dit lid.
16. De betrokken marktdeelnemers kunnen bij de Commissie hun opmerkingen over de voorlopige bevindingen van de Commissie indienen binnen een termijn die de Commissie in haar voorlopige bevindingen vaststelt en die minimaal 14 werkdagen bedraagt.
17. De Commissie baseert het opleggen van geldboeten uitsluitend op punten van bezwaar waarop de betrokken marktdeelnemers hebben kunnen reageren.

18. Als de Commissie de betrokken marktdeelnemers in kennis heeft gesteld van haar voorlopige bevindingen als bedoeld in lid 15, verleent zij desgevraagd toegang tot het dossier van de Commissie onder de voorwaarden van een overeengekomen inzageverlening, onder voorbehoud van het rechtmatige belang van de marktdeelnemers bij de bescherming van hun bedrijfsgeheimen of van personen bij de bescherming van bedrijfsgeheimen of andere vertrouwelijke informatie. Het recht van toegang tot het dossier geldt niet voor vertrouwelijke informatie en interne documenten van de Commissie of de autoriteiten van de deelnemende lidstaten, met name niet voor correspondentie tussen de Commissie en de autoriteiten van de deelnemende lidstaten. Dit lid belet de Commissie niet om voor het bewijs van een inbreuk noodzakelijke inlichtingen bekend te maken of te gebruiken.
19. Dit artikel doet geen afbreuk aan het recht van de deelnemende lidstaten om hun wezenlijke veiligheidsbelangen te beschermen overeenkomstig artikel 346, lid 1, punt b), VWEU.

Hoofdstuk V

Financiering en uitvoering

Artikel 20

Overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne

1. De financiële voorwaarden van de steunlening aan Oekraïne worden in detail vastgelegd in de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne.
2. Naast de in artikel 223, lid 4, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 vastgelegde elementen bevat de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne de volgende vereisten:
 - a) de steunlening aan Oekraïne is een lening met beperkt verhaalsrecht die verschuldigd en betaalbaar wordt als zich iets voordoet dat aanleiding geeft tot terugbetaling zoals omschreven in punt j);
 - b) Oekraïne verstrekt de Unie een zekerheidsrecht bij zijn vordering tot herstelbetalingen op Rusland als zekerheidsstelling voor de steunlening aan Oekraïne. De waarde van dat zekerheidsrecht is te allen tijde gelijk aan de waarde van de in het kader van de steunlening aan Oekraïne uitbetaalde middelen;
 - c) de rechten, verantwoordelijkheden en verplichting waarin de in artikel 9 van Verordening (EU) 2024/792 bedoelde kaderovereenkomst uit hoofde van de faciliteit voor Oekraïne voorziet, zijn van toepassing op de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne en de daarin opgenomen middelen;

- d) het bedrag van de in artikel 8, lid 2, punt a), i), van deze verordening bedoelde bijstand wordt besteed overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, met uitzondering van de regels voor de looptijd en de terugbetaling van de lening, waaronder de in artikel 22 bedoelde subsidie voor financieringskosten, waarvoor deze verordening geldt;
- e) Oekraïne gebruikt dezelfde beheers- en controlesystemen als voorgesteld in het bij Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde Oekraïneplan, ook na de in artikel 6, lid 2, van die verordening bedoelde beschikbaarheidsperiode;
- f) de Commissie heeft gedurende de gehele projectcyclus het recht toezicht te houden op de activiteiten, uitgaven en maatregelen uit hoofde van hoofdstuk IV van deze verordening die door de Oekraïense autoriteiten worden uitgevoerd;
- g) Oekraïne stelt de Commissie onmiddellijk in kennis als een via de steunlening aan Oekraïne gefinancierde ontwerpopdracht of -overeenkomst niet wordt uitgevoerd;
- h) Oekraïne blijft de in artikel 5, lid 1, gestelde voorafgaande voorwaarde naleven;
- i) Oekraïne trekt geen maatregelen in die zijn genomen in het kader van andere bestaande of eerdere steuninstrumenten van de Unie of het IMF met betrekking tot corruptiebestrijding;

- j) Oekraïne is verplicht de hoofdsom van de steunlening aan Oekraïne binnen dertig dagen terug te betalen als is voldaan aan een van de volgende voorwaarden, die voor de toepassing van deze verordening elk een voorval vormen dat aanleiding geeft tot terugbetaling:
- i) Oekraïne ontvangt van Rusland contante herstelbetalingen, schadeloosstellingen of andere financiële schikkingen voor de oorlog, tot het bedrag van een dergelijke schikking;
 - ii) negentig dagen vanaf het moment waarop Oekraïne van Rusland niet-monetaire activa voor herstelbetalingen, schadeloosstellingen of een andere schikking voor de oorlog ontvangt, met uitzondering van grondgebied, tot het bedrag van een dergelijke schikking, dat wordt bepaald door een onafhankelijke waardering. Op verzoek van Oekraïne kan de Commissie een verlenging van die termijn toestaan als dat strikt gerechtvaardigd is;
 - iii) Oekraïne maakt inbreuk op punt h); of
 - iv) er is vastgesteld dat Oekraïne met betrekking tot het beheer van de steunlening aan Oekraïne fraude, corruptie of een andere onwettige activiteit heeft gepleegd die afbreuk doet aan de financiële belangen van de Unie.

- k) Oekraïne is verplicht de steunlening terug te betalen:
- i) indien aan de in punt j), i) en ii), genoemde voorwaarden is voldaan, ten bedrage van de monetaire waarde van de herstelbetalingen, schadeloosstellingen of een andere financiële schikking voor de oorlog door Rusland, die gelijk is aan de verhouding van de uitstaande steunlening aan Oekraïne ten opzichte van de som van de waarde van de uitstaande steunlening aan Oekraïne, eventuele uitstaande herstelbetalingsleningen die door G7-leden zijn verstrekt en eventuele uitstaande verplichtingen in het kader van ERA-leningen;
 - ii) indien aan de in punt j), iii), genoemde voorwaarde is voldaan, ten bedrage van het totale uitstaande bedrag van de steunlening aan Oekraïne;
 - iii) indien aan de in punt j), iv), genoemde voorwaarde is voldaan, ten bedrage van de waarde van de fraude, corruptie of enige andere onwettige activiteit die de financiële belangen van de Unie schaadt;
- l) bedragen van de steunlening aan Oekraïne die niet onder de in punt k) bedoelde verplichting vallen, blijven beschikbaar totdat zich iets voordoet dat aanleiding geeft tot terugbetaling;
- m) in het geval van betalingen of terugvorderingen vermeldt Oekraïne de desbetreffende betalingen van de steunlening aan Oekraïne die worden terugbetaald of teruggevorderd;

- n) de Unie heeft het recht gebruik te maken van Russische activa die in de Unie zijn geïmmobiliseerd om de lening terug te betalen, met volledige inachtneming van het Unierecht en het internationaal recht;
- o) Oekraïne zorgt ervoor dat de aanbestedingsprocedures en de opdrachten voor andere producten voor defensiedoeleinden die voortvloeien uit in het kader van de steunlening aan Oekraïne gesteunde aanbestedingen, passende subsidiabiliteitsvoorwaarden omvatten ter bescherming van de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en de lidstaten.

De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne bevat ook alle andere vereisten die nodig zijn voor de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne, met inbegrip van de vereisten die nodig zijn voor de uitvoering van artikel 17 van deze verordening.

- 3. Als de voorwaarden van de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne niet worden nageleefd, is dat voor de Commissie een reden om de vrijgave van de tranches geheel of gedeeltelijk op te schorten of te annuleren. Als de aflossingsvoorwaarden van de overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne niet worden nageleefd, vormt dat bovendien een reden voor het verschuldigd en betaalbaar worden van het totale of een deel van het uitstaande bedrag van de steunlening aan Oekraïne.
- 4. De overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne wordt op verzoek gelijktijdig ter beschikking gesteld van het Europees Parlement en van de Raad.

Artikel 21
Verzoek om middelen

1. Om financiële en economische bijstand te ontvangen, dient Oekraïne bij de Commissie een naar behoren gemotiveerd verzoek om middelen in. Een dergelijk verzoek om middelen kan door Oekraïne in beginsel zes keer per jaar bij de Commissie worden ingediend.
2. Voor begrotingssteun in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, wordt het verzoek om middelen ingediend overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792.
3. Voor macrofinanciële bijstand overeenkomstig hoofdstuk III van deze verordening gaat het verzoek om middelen vergezeld van een verslag overeenkomstig de bepalingen van het memorandum van overeenstemming.
4. Voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne overeenkomstig hoofdstuk IV van deze verordening:
 - a) kan het verzoek om middelen betrekking hebben op meerdere producten. Voor elk betrokken product bevat het verzoek om middelen een opdracht of overeenkomst in overeenstemming met artikel 13 en een tijdschema in overeenstemming met artikel 14. Deze opdrachten of overeenkomsten kunnen ondertekend zijn of in de vorm van een definitief ontwerp;
 - b) indien in het verzoek om middelen financiering wordt gevraagd voor een bedrag van meer dan 20 % van het bedrag dat beschikbaar is gesteld overeenkomstig het in artikel 8 bedoelde uitvoeringsbesluit van de Raad, verstrekt Oekraïne een gedetailleerde motivering, met inbegrip van de gevolgen voor toekomstige verzoeken om middelen uit hoofde van dat uitvoeringsbesluit.

Artikel 22

Subsidie voor financieringskosten

1. In afwijking van artikel 223, lid 4, punt e), van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 en afhankelijk van de beschikbare middelen kan de Unie de kosten dragen die voortvloeien uit het opnemen van leningen voor een lening aan Oekraïne die anders door Oekraïne zouden worden gedragen (“subsidie voor financieringskosten”). Die kosten omvatten servicekosten (financieringskosten, kosten van liquiditeitsbeheer en algemene beheerskosten in verband met het opnemen en verstrekken van leningen).
2. Oekraïne kan de subsidie voor financieringskosten elk jaar aanvragen. De Commissie kan de subsidie voor financieringskosten toekennen voor een bedrag dat de grenzen van de in het kader van de begrotingsprocedure beschikbaar gestelde kredieten niet overschrijdt.

Artikel 23

Besluit over vrijgave van bijstand

1. De Commissie besluit tot vrijgave van bijstand na haar beoordeling van de volgende voorwaarden:
 - a) voor macrofinanciële bijstand:
 - i) naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde basisvoorwaarde;

- ii) bevredigende uitvoering van de in het memorandum van overeenstemming vastgelegde beleidsvoorwaarden; en
 - iii) naleving van de in artikel 20 bedoelde overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne;
- b) voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne:
 - i) naleving van de in artikel 5, lid 1, vastgestelde basisvoorwaarde;
 - ii) bevestiging dat de opdrachten of overeenkomsten betrekking hebben op producten die in overeenstemming zijn met artikel 13 en dat de Commissie geen bezwaar maakt tegen de uitvoeringsmethoden;
 - iii) bevestiging dat Oekraïne in grote lijnen voldoet aan de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad³⁰ en eventuele wijzigingen daarvan;
 - iv) naleving van de in artikel 16 bedoelde verplichtingen en de in artikel 20 bedoelde overeenkomst voor de steunlening aan Oekraïne; en
 - v) voor zover nodig, de toereikendheid van de gedetailleerde motivering van Oekraïne, rekening houdend met de situatie in Oekraïne en de toegezegde en verwachte beschikbare externe financiering.

³⁰ Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Voor begrotingssteun in de vorm van een lening die moet worden uitgevoerd op grond van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792, wordt de bijstand vrijgegeven overeenkomstig hoofdstuk III van Verordening (EU) 2024/792.

2. Onder voorbehoud van de naleving van het bedrag van de beschikbaar gestelde bijstand waarin het overeenkomstig artikel 8 vastgestelde uitvoeringsbesluit van de Raad voorziet, stelt de Commissie, indien zij het verzoek om middelen positief beoordeelt, zonder onnodige vertraging een besluit vast waarbij de uitbetaling van de steunlening aan Oekraïne wordt goedgekeurd. Voor bijstand ter ondersteuning van de industriële defensiecapaciteit van Oekraïne is dat uit te betalen bedrag gelijk aan de waarde van de opdrachten of overeenkomsten die in het verzoek om middelen zijn opgenomen.
3. De Commissie kan het in lid 2 bedoelde besluit voor lid 1, punten a) en b), collectief of individueel nemen.
4. Indien de Commissie het verzoek om middelen negatief beoordeelt, stelt zij Oekraïne daarvan zonder onnodige vertraging in kennis, met opgave van de redenen voor haar beoordeling. Een negatieve beoordeling belet Oekraïne niet een nieuw verzoek om middelen in te dienen.

Artikel 24

Financiering van de steunlening aan Oekraïne

1. Voor de financiering van de bijstand in het kader van de steunlening aan Oekraïne wordt de Commissie gemachtigd om, namens de Unie, de nodige financiële middelen op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen te lenen in het kader van de in artikel 224 van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 genoemde gediversifieerde financieringsstrategie.

2. De in het kader van de steunlening aan Oekraïne opgenomen en verstrekte leningen worden verricht in euro's.
3. In afwijking van artikel 31, lid 3, tweede zin, van Verordening (EU) 2021/947 wordt de financiële bijstand die in het kader van de steunlening aan Oekraïne wordt verstrekt, niet gedragen door de garantie voor extern optreden. Er wordt voor de steunlening aan Oekraïne geen voorziening gevormd en, in afwijking van artikel 214, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509, wordt er geen voorzieningspercentage vastgesteld.

Artikel 25

Toepassing van de regels voor gerubriceerde informatie en gevoelige informatie

1. Gerubriceerde informatie die in het kader van deze verordening wordt gegenereerd, verwerkt, opgeslagen, uitgewisseld of gedeeld, wordt beschermd overeenkomstig de veiligheidsvoorschriften van Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie³¹ of de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de bescherming van in het belang van de Unie uitgewisselde gerubriceerde informatie, naargelang het geval.

³¹ Besluit (EU, Euratom) 2015/444 van de Commissie van 13 maart 2015 betreffende de veiligheidsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 72 van 17.3.2015, blz. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

2. De Commissie gebruikt een beveiligd uitwisselingssysteem voor de uitwisseling van gerubriceerde informatie en gevoelige informatie tussen de Commissie en Oekraïne en, waar passend, met de deelnemende lidstaten.
3. De Commissie heeft toegang tot informatie, met inbegrip van gerubriceerde informatie, die noodzakelijk is voor de uitvoering van de haar bij deze verordening toegekende taken, met name de verificatie van de voorwaarden voor uitbetalingen en de uitvoering van controles, evaluaties, audits, onderzoeken, rapporten alsook voor de controles en audits, als bedoeld in artikel 20.
4. Informatie die naar aanleiding van de toepassing van deze verordening is ontvangen, wordt slechts gebruikt voor het doel waarvoor zij werd gevraagd.
5. De Commissie en de deelnemende lidstaten waarborgen de bescherming van handels- en bedrijfsgeheimen en andere gevoelige informatie die bij de toepassing van deze verordening is verkregen en opgesteld, overeenkomstig het Unierecht en het toepasselijke nationale recht.

Hoofdstuk VI

Slotbepalingen

Artikel 26

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 13, lid 10, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van ... [zeven dagen na de inwerkingtreding van deze verordening].
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 13, lid 10, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het besluit wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Vóór de vaststelling van een gedelegeerde handeling raadpleegt de Commissie de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.

5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een op grond van artikel 13, lid 10, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 27

Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité van vertegenwoordigers van de deelnemende lidstaten. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Het EDA wordt uitgenodigd om de vergaderingen van het comité bij te wonen als waarnemer, teneinde zijn standpunten kenbaar te maken en zijn deskundigheid te delen. De EDEO wordt eveneens uitgenodigd om bijstand te verlenen bij de werkzaamheden van het comité.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 28

Dialogoog over de steunlening aan Oekraïne

1. Om de dialoog tussen de instellingen van de Unie, met name het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, te intensiveren en om meer transparantie en een grotere verantwoordingsplicht te waarborgen, kan de bevoegde commissie van het Europees Parlement de Commissie uitnodigen om de uitvoering van deze verordening te bespreken.
2. Het Europees Parlement kan zijn standpunten ten aanzien van steunlening aan Oekraïne kenbaar maken in resoluties.
3. De Commissie houdt rekening met alle elementen die naar voren komen in de door middel van de dialoog over de steunlening aan Oekraïne kenbaar gemaakte standpunten, waaronder eventuele resoluties van het Europees Parlement.

Artikel 29

Verstrekking van informatie aan het Europees Parlement en de Raad

1. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad in kennis van de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van deze verordening, waaronder artikel 4, lid 4, artikel 6, lid 1, artikel 7, lid 5, artikel 11, lid 4, artikel 20, lid 3, en artikel 23, lid 2, en verstrekt het Europees Parlement en de Raad zonder onnodige vertraging de relevante documenten. Door de Commissie aan de Raad in de context van deze verordening of de uitvoering ervan meegedeelde informatie wordt gelijktijdig aan het Europees Parlement beschikbaar gesteld, indien nodig met inachtneming van geheimhoudingsregelingen.
2. De Commissie dient uiterlijk op 30 juni 2027 en 30 juni 2028, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van deze verordening in het voorgaande jaar, met inbegrip van een evaluatie van die uitvoering. In dat verslag:
 - a) wordt de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van de steunlening aan Oekraïne onderzocht;
 - b) wordt informatie verstrekt over het toezicht als bedoeld in artikel 17; en
 - c) worden de economische situatie en de vooruitzichten van Oekraïne, alsook de vorderingen bij de tenuitvoerlegging van de in artikel 11, lid 1, bedoelde beleidsvoorwaarden beoordeeld.

3. Uiterlijk op 30 juni 2029 zal de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een evaluatieverslag indienen, met daarin een beoordeling van de resultaten en de doelmatigheid van de steunlening aan Oekraïne uit hoofde van deze verordening en van de mate waarin deze tot de doelstellingen van de bijstand heeft bijgedragen.

Artikel 30

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Ten aanzien van de lidstaten die deelnemen aan nauwere samenwerking op grond van een besluit dat is vastgesteld op grond van artikel 331, lid 1, tweede of derde alinea, VWEU, is deze verordening van toepassing met ingang van de in dat besluit genoemde datum.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in de deelnemende lidstaten overeenkomstig de Verdragen.

Gedaan te ...,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter
